Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►B

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 17. septembra 2008

o državni pomoči C 61/07 (ex NN 71/07) – Grčija Olympic Airways Services in Olympic Airlines

(notificirano pod dokumentarno številko C(2008) 5073)

(Besedilo v grškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

►C1 (2010/459/ES) ◄

(UL L 222, 24.8.2010, str. 62)

popravljena z:

►C1 Popravek, UL L 231, 1.9.2010, str. 7 (2010/459/ES)

▼B

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 17. septembra 2008

o državni pomoči C 61/07 (ex NN 71/07) – Grčija Olympic Airways Services in Olympic Airlines

(notificirano pod dokumentarno številko C(2008) 5073)

(Besedilo v grškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

►C1 (2010/459/ES) ◄

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu zainteresiranim strankam, naj predložijo pripombe v skladu z navedenimi določbami ([1]), in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

(1) Z dopisom z dne 19. decembra 2007 je Komisija obvestila Grčijo o svoji odločitvi, da sproži postopek na podlagi člena 88(2) Pogodbe v zvezi z več finančnimi tokovi in nakazili, ki vzbujajo dvome glede državne pomoči v zvezi s financiranjem in dejavnostmi podjetij Olympic Airways Services SA in Olympic Airlines SA.

(2) 14. januarja 2008 je Grčija zaprosila za podaljšanje roka za odgovor, kar je Komisija odobrila. Grčija je svoje pripombe poslala 13. februarja 2008.

(3) Odločba Komisije o začetku postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ([2]). Komisija je pozvala zainteresirane strani, da predložijo svoje pripombe o zadevnih ukrepih v enem mesecu od datuma objave.

(4) Komisija je prejela pripombe zainteresiranih strani o tej zadevi. Pripombe je poslala Grčiji z elektronsko pošto dne 29. aprila 2008. Grčija je dobila možnost odgovoriti na te pripombe, Komisija je prejela ugotovitve Grčije z elektronsko pošto z dne 13. maja 2008.

([1]) UL C 50, 23.2.2008, str. 13.
([2]) Glejte opombo 1.

▼B

2. OPIS DEJSTEV

2.1 Stranki

2.1.1 *Olympic Airways Services SA*

(5) Olympic Airways Services SA je sedanje ime podjetja, ki je bilo prej znano kot Olympic Airways SA ([1]). Podjetje se ukvarja predvsem z nudenjem storitev na tleh in vzdrževalnih/inženirskih storitev za zrakoplove v Grčiji in ne upravlja nobenega zrakoplova. Podjetje je v 100-odstotni lasti države.

2.1.2 *Olympic Airlines SA*

(6) Podjetje Olympic Airlines SA je začelo poslovati decembra 2003, ustanovljeno pa je bilo iz letalskih oddelkov Olympic Airways. Izvaja redni zračni promet v Grčiji ter na linijah znotraj EU in medcelinskih linijah. Podjetje je v 100-odstotni lasti države ([2]).

2.2 Ukrepi v preiskavi

(7) Uvodna odločba je preiskala naslednja štiri področja:

— morebitna državna pomoč za podjetje Olympic Airways Services SA z odlogom plačila dolgov: Helenska republika je navedenemu podjetju od januarja 2005 ([3]) omogočala odlog plačila davkov in socialnih prispevkov in mu tako morda dodelila nezakonito in nezdružljivo državno pomoč.

— morebitna državna pomoč za podjetje Olympic Airways Services SA z arbitražnimi odločbami: Helenska republika je podjetju Olympic Airways Services s plačili, izvedenimi na podlagi več arbitražnih odločb, morda dodelila nezakonito in nezdružljivo državno pomoč. Te odločitve so posledica več odškodninskih tožb, ki jih je navedeno podjetje sprožilo proti državi

— morebitna državna pomoč za podjetje Olympic Airlines SA: Helenska republika je verjetno dodelila nezakonito in nezdružljivo državno pomoč, saj je od junija 2005 plačevala zakup

([1]) Podjetje Olympic Airways SA se je uradno preimenovalo v Olympic Airways – Services SA. Sprememba Statuta podjetja Olympic Airways SA je bila objavljena v grškem uradnem listu št. 1485/19.2.2004, izdaja SA, dne 19. februarja 2004. Sprememba se je nanašala na določbo člena 1, na podlagi katere se je podjetje preimenovalo v „Olympic Airways – Services SA“, za njegovo trajanje pa je bilo določeno obdobje 46 let, in sicer do vključno 31.12.2049. Sprememba je zadevala tudi določbo člena 2. Glavni namen podjetja je servisiranje na tleh, dejavnost delavnice za obnovo motorjev in zrakoplovov, zastopanje in predstavljanje letalskih operaterjev itd. V tej odločbi se izraz „Olympic Airways“ uporablja za „Olympic Airways SA“ do februarja 2004, po tem datumu pa za „Olympic Airways - Services SA“.

([2]) Dne 14. septembra 2005 je Komisija sprejela končno negativno odločbo (Odločba 2005/2706/ES – še ni objavljena) v zvezi s pomočjo, ki jo je Helenska republika dodelila Olympic Airways in Olympic Airlines.

([3]) Odločba iz leta 2005 je upoštevala samo državno pomoč, dodeljeno Olympic Airways do vključno decembra 2004.

▼B

zrakoplovov in ni zahtevala, da navedeno zadolženo državno podjetje poravnava svoje dolgove do nje (vključno z davki in socialnimi prispevki) ([1]).

— Morebitna državna pomoč za podjetji Olympic Airways Services SA in Olympic Airlines s posebno zaščito upnikov: to pomeni, da zasebni upniki v Grčiji ali tujini ne morejo kot posameznik ali skupina sprožiti pravnega postopka proti podjetjema ali proti njima sprejeti izvršbenih ukrepov (vključno s previdnostnimi ukrepi in sodnimi prepovedmi). Do take pravne zaščite, ki je nudena samo tema podjetjema, ni upravičeno nobeno drugo podjetje v Grčiji. Vsako drugo podjetje v Grčiji, ki bi iskalo tako zaščito pred upniki, bi moralo iti v stečaj.

(8) Morebitna državna pomoč za Olympic Airways Services na podlagi arbitražnih odločb zahteva nadaljnjo, podrobnejšo preučitev. Zato je izključena s področja uporabe sedanje odločbe in se bo obravnavala v posebni poznejši odločbi Komisije.

2.2.1 *Dolgovi za davčne obveznosti in socialne prispevke podjetja Olympic Airways Services od decembra 2004*

(9) V svoji odločbi iz leta 2005 je Komisija ugotovila način ravnanja, pri katerem država od Olympic Airways ni pobrala davščin in socialnih prispevkov ob njihovi zapadlosti, te dolgove je nato podjetju „potrdila“, vendar država ni zahtevala poravnave tega dolga. Čez čas je podjetje izvedlo delna plačila na obroke ([2]). V Odločbi iz leta 2005 je Komisija ugotovila, da so davščine in socialni prispevki, ki jih je podjetje Olympic Airways odložilo ali ni v celoti plačalo, zagotovile temu podjetju denarno korist na račun države.

(10) V Odločbi iz leta 2005 (člen 3 Odločbe) je Komisija zavezala Grčijo, da „takoj prekine vsa nadaljnja plačila pomoči podjetjema Olympic Airways in Olympic Airlines“. Komisija je od grških oblasti večkrat ([3]) zahtevala, da predložijo informacije o tem, kako so izvedle ta vidik Odločbe, in da službam Komisije zagotovijo informacije v zvezi z davkom in socialnimi prispevki, ki jih je to podjetje plačalo državi. Ne glede na te ponovljene posebne zahteve grške oblasti niso zagotovile ustreznih informacij v zvezi s tem.

(11) Informacije, ki so jih grške oblasti zagotovile Komisiji in evropskim sodiščem, še zdaleč ne kažejo in ne potrjujejo službam Komisije, da podjetji Olympic Airways Services in Olympic Airlines v celoti in pravočasno plačujeta svoje davke in socialne prispevke, ampak omogočajo domnevo, da ne moreta poravnavati in ne poravnavata svojih nenehno naraščajočih dolgov do javnih organov.

([1]) Odločba iz leta 2005 je upoštevala samo državno pomoč, dodeljeno Olympic Airlines do vključno maja 2005.

([2]) V letih 2003–2004 je, na primer, podjetje Olympic Airways plačalo 7,7 milijonov EUR v zvezi s poravnalno pogodbo za leta pred letom 2003.

([3]) Dopisa Komisije z dne 25. avgusta 2006 (sklic: D (2006) 217009) in 16. julija 2007 (sklic: D (2007) 313288).

▼B

(12) Z dopisom z dne 30. oktobra 2006 ([1]) so grške oblasti poslale službam Komisije dopis z datumom 13. junija 2006 od „neodvisnega ocenjevalca“, ki se imenuje „Progressive Finance“, o finančnem stanju podjetja Olympic Airways. Strokovnjak se je opiral na bilanco stanja za leto 2004 (ki ni bila dostavljena Komisiji) in denarni tok za leto 2006. Strokovnjak je na podlagi informacij, ki so mu bile na razpolago, ugotovil, da je negativno finančno stanje podjetja neposredno povezano z njegovimi obveznostmi do države in uprave za socialno varstvo ter vprašanji neporavnane državne pomoči. Strokovnjak „Progressive Finance“ je na podlagi denarnega toka za leto 2006 ugotovil tudi, da se podjetje ne šteje za posojilno sposobno in nima možnosti za pridobitev in vračilo posojila za vračilo državne pomoči, ugotovljene v Odločbi iz leta 2005.

(13) Razen tega je predsednik sodišča prve stopnje v okviru zadeve T-423/05 R zaprosil podjetje Olympic Airways, da sodišču predloži informacije o svoji sposobnosti za vračilo državne pomoči, ki jo je ugotovila Komisija, in o ravni svoje zadolženosti.

(14) Z dopisom z dne 27. novembra 2006 je podjetje sodišču predložilo poročilo neodvisnega strokovnjaka PriceWaterhouseCoopers o možnosti vračila pomoči v obrokih in oceno pomoči, ki jo je vrnilo po negativnih odločbah Komisije iz leta 2002 in 2005.

(15) Strokovnjak podjetja Olympic Airways (PwC) je izračunal zneske, ki bi jih bilo treba vrniti na podlagi Odločbe iz leta 2005, v višini 411 milijonov EUR, ki bi se lahko, kot je rekel, poravnali v 48 mesečnih obrokih in bi se lahko, ob upoštevanju zneskov, dolžnih upravi za socialno varstvo podaljšali na 96 obrokov samo na podlagi spremembe zakonodaje. Vendar je strokovnjak potrdil, da „analiza denarnih tokov Olympic Airways, kot nam jih je predložilo podjetje (in ki zaradi pomanjkanja časa niso bili predmet podrobnega preverjanja glede njihove točnosti in izčrpnosti) vodi do ugotovitve, da možnost popolnega ali delnega vračila dolžnih zneskov ne obstaja“.

(16) Na začetku preiskovalnega postopka je Komisija predhodno ugotovila, da se obveznost prekinitve vseh nadaljnjih plačil pomoči podjetju Olympic Airways, ki jo je vseboval člen 3 Odločbe iz leta 2005, ni spoštovala. Razen tega je Komisija prišla do predhodne ugotovitve, da Olympic Airways ne plačuje v celoti in pravočasno svojih davčnih obveznosti in socialnih prispevkov in da ne more plačati niti svojih obstoječih dolgov ter da je tako ravnanje možno le zaradi omogočanja odloga plačila s strani države.

2.2.2 *Državna pomoč podjetju Olympic Airlines od leta 2005*

(17) V zvezi z Olympic Airlines je Komisija v svoji Odločbi iz leta 2005 kot državno pomoč, dodeljeno Olympic Airlines, ugotovila „plačila za podnajem zrakoplova, ki jih je plačalo podjetje Olympic Airlines in sta jih sprejela Olympic Airways in Grčija, ki so nižja od zneskov, plačanih za najem …“

([1]) Sklic: 3082.07/004/A/9749

▼B

(18) Helenska republika ([1]) ni izpodbijala dejstva, da sta država in Olympic Airways dala zadevni zrakoplov v podnajem podjetju Olympic Airlines po cenah, nižjih od cen prvotnega najema, vendar pa se ni strinjala z oceno, da je to pomenilo državno pomoč. Helenska republika je trdila, da podjetje Olympic Airlines ni pridobilo koristi, ker je za podnajem plačalo tržno ceno.

(19) Kot je omenjeno zgoraj, je člen 3 Odločbe iz leta 2005 od Grčije zahteval takojšnjo prekinitev vseh plačil državne pomoči. Kljub večkratnim opominom Komisije ([2]) glede obveznosti, da „takoj prekinejo vsa nadaljnja plačila pomoči podjetjema Olympic Airways in Olympic Airlines“ in zahtevam, da predložijo Komisiji informacije, da podjetje Olympic Airlines plačuje ali je plačalo prvotno najemnino v zvezi z najetim zrakoplovom, ugotovljeno v Odločbi iz leta 2005, grške oblasti tega niso storile.

(20) V zvezi s finančnim stanjem podjetja Olympic Airlines je Komisija zaprosila Grčijo, da ji predloži informacije v zvezi s sedanjim finančnim stanjem Olympic Airlines in informacije o tem, kako podjetje tekoče posluje. Informacije, ki so jih predložile grške oblasti pred začetkom postopka, Komisije niso prepričale. Komisija ne razume, kako podjetje financira svoje dnevno poslovanje in obravnava svojo izgubo. Komisija je izrazila dvome glede tega, ali podjetje v celoti in pravočasno plačuje davčne obveznosti in socialne prispevke državi ali pa ima v tem pogledu koristi, ker država omogoča odlog.

(21) V uvodni odločbi je Komisija ugotovila, da je podjetje Olympic Airlines, ki je začelo poslovati decembra 2003 z majhnim dolgom ali brez dolga ([3]), že v letu 2004 utrpelo izgubo iz poslovanja v višini 94,5 milijonov EUR ob prihodku 616,7 milijonov EUR in čisto izgubo pred obdavčenjem za poslovno leto v višini 87,1 milijon EUR. V letu 2005 je Olympic Airlines prikazalo čisto izgubo v višini 123,7 milijonov EUR ([4]) ob prihodkih za leto 2005 v višini 643 milijonov EUR ([5]). V medijih so na široko poročali ([6]), da bo izguba podjetja za leto 2006 presegla 120 milijonov EUR. Na podlagi tega je skupna izguba podjetja Olympic Airlines v prvih treh letih poslovanja od začetka poslovanja v decembru 2003 presegla 330 milijonov EUR.

2.2.3 *Državna pomoč za podjetji Olympic Airways Services SA in Olympic Airlines SA s posebno zaščito upnikov*

(22) Člen 22 Zakona št. 3404/05 ([7]) določa, „da se do vključno 28. februarja 2006 proti Olympic Airlines S.A., Olympic Airways – Services S.A., Olympic Aviation S.A., njihovim sredstvom ali kateremu koli delu njihovih sredstev, ki je potreben ali se

([1]) Dopis z dne 16. novembra 2006
([2]) Dopisa z dne 25. avgusta 2006 (sklic: D (2006) 217009) in 16. julija 2007 TREN (sklic: D (2007) 313288)
([3]) Ves dolgoročni dolg je ostal podjetju Olympic Airways, od davkov, socialnih prispevkov in drugih dajatev do države Grčije pa so se na Olympic Airlines prenesle samo enomesečne obveznosti.
([4]) Vir: Reuters, 20. decembra 2006
([5]) Zdi se, da podjetje od decembra 2003 ni objavilo revidiranih računovodskih izkazov
([6]) Vir: Kathimerini, 21. septembra 2007
([7]) „Urejanje zadev v zvezi z univerzitetnimi in tehnološkimi področji v visokem izobraževanju in druge določbe“ (Uradni list Vlade Grčije A 260)

▼B

uporablja za ta sredstva, v Grčiji ali v tujini ne more sprožiti noben pravni postopek ali posamezni ali skupinski izvršbeni ukrep (vključno s previdnostnimi ukrepi in sodnimi prepovedmi); vsak tak pravni postopek, ki je v teku, in posledice vseh takih ukrepov pa se za omenjeno obdobje odložijo. Država Grčija se izvzame iz teh omejitev.“ Veljavnost te določbe se je trikrat podaljšala, najprej do 31. oktobra 2006 ([1]), nato do 31. oktobra 2007 ([2]) in nazadnje do 31. oktobra 2008.

(23) Ta določba je učinkovito prepovedala izvrševanje odločb sodišča proti kateremu koli podjetju v Skupini Olympic v Grčiji in v tujini. Učinek tega zakona je enostranska zaščita teh podjetij pred njihovimi obveznostmi, naloženimi z odločbo sodišča, ki zadržuje postopke za izvršbo takih obveznosti ter onemogoča možnosti za previdnostne ukrepe.

(24) Komisija je ugotovila, da zato ta določba omogoča Olympic Airways in drugim podjetjem v skupini prednostno obravnavo in mu dodeljuje vrsto pravne zaščite, kakršna ni dodeljena drugim domačim ali tujim letalskim družbam ali kateremu koli drugemu gospodarskemu subjektu. Vsako drugo podjetje v Grčiji, ki bi iskalo tako zaščito pred upniki, bi moralo iti v stečaj.

2.3 **Začetna ocena Komisije**

2.3.1 *Obstoj pomoči*

2.3.1.1 Dolgovi podjetja Olympic Airways Services za davčne obveznosti in socialne prispevke od decembra 2004

(25) Na začetku preiskovalnega postopka je Komisija ugotovila, da odlog plačil podjetju Olympic Airways Services s strani države v zvezi z njegovimi dolgovi za davčne obveznosti in socialne prispevke, ki so se kopičili od januarja 2005, nedvomno pomeni dodelitev državnih sredstev, namenjenih enemu podjetju, ki je v konkurenčnem položaju z drugimi, in kot tak predstavlja državno pomoč.

2.3.1.2 Državna pomoč podjetju Olympic Airlines od leta 2005

(26) Na začetku preiskovalnega postopka je Komisija ugotovila, da domnevno znižana plačila najema zrakoplovov in neizterjava državnih dolgov (vključno z davčnimi obveznostmi in socialnimi prispevki) od maja 2005 v korist podjetja Olympic Airlines vključujejo državna sredstva, namenjena določenemu podjetju, ki je v konkurenčnem položaju z drugimi, in kot taka predstavljajo državno pomoč.

2.3.1.3 Državna pomoč zaradi posebne zaščite pred upniki

(27) Komisija je ugotovila tudi, da je posebna zaščita pred upniki, zagotovljena podjetjema, podobna zaščiti pred stečajem. V zvezi s tem je ustaljena sodna praksa ([3]), da je v primerih, ko država članica uvede v korist podjetja sistem, ki odstopa od splošnih zakonsko predpisanih pravil o insolventnosti, tak sistem

([1]) Člen 28 Zakona št. 3446/2006 (Uradni list Vlade Grčije A 49, 10.3.2006).
([2]) Člen 35(B) Zakona št. 3492/2006 (Uradni list Vlade Grčije A 210, 5.10.2006).
([3]) C-295/97, Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA proti International Factors Italia SpA (Ifitalia)

▼B

treba šteti za državno pomoč, če se ugotovi, da je bilo podjetju v okoliščinah, v katerih mu ob upoštevanju splošnih zakonsko predpisanih pravil o insolventnosti ne bi bilo dovoljeno opravljati tržne dejavnosti, dovoljeno, da jo še naprej opravlja, oziroma če se ugotovi, da je uživalo dodatne ugodnosti od države.

2.3.2 *Združljivost pomoči*

(28) Na začetku preiskave v zvezi z javnimi sredstvi, za katere se domneva, da so bila podjetju Olympic Airways Services dodeljena z odlogom plačila dolgov (tudi davkov in socialnih prispevkov) in s posebno zaščito pred upniki, je Komisija izrazila resne dvome, ali se lahko kateri od teh ukrepov šteje za združljivega s skupnim trgom, saj se zdi, da v tem primeru ne velja nobena izjema od splošne prepovedi državne pomoči.

(29) Tudi v zvezi z javnimi sredstvi, za katere se domneva, da so bila podjetju Olympic Airlines dodeljena z odlogom plačila dolgov (tudi davkov in socialnih prispevkov), znižanimi najemninami za zrakoplove in posebno zaščito pred upniki, je Komisija izrazila resne dvome, ali se lahko kar koli od tega šteje za združljivo s skupnim trgom, saj se zdi, da v tem primeru ne velja nobena izjema od splošne prepovedi državne pomoči.

3. PRIPOMBE IZ GRČIJE

(30) Helenska republika je na začetku svojih ugotovitev poudarila pomembnost pojasnitve obdobja, ki se preučuje v sedanji preiskavi. Navedeno je, da se postopek v zvezi z Olympic Airways začenja z decembrom 2004, v zvezi z Olympic Airlines pa z majem 2005. Helenska republika se s tem ne strinja in poudarja, da se, na primer, vsota 12 267 250 EUR (glavnica in obresti), navedena v tretji vrstici preglednice v odstavku 138 Odločbe iz leta 2005, nanaša na dolg Olympic Airways - Services S.A. z dne 9. marca 2005, ki je bil dolg do davčne uprave. Po mnenju grških oblasti mora biti začetek sedanje preiskave Komisije v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES datum, ko je bila izdana Odločba iz leta 2005 (14. september 2005).

(31) Razen tega je Helenska republika navedla, da je že izterjala pomoč za obdobje, navedeno v Odločbi iz leta 2005. Z dopisom z dne 21. novembra 2007 je Helenska republika obvestila Komisijo, da je Odločbo iz leta 2005 v celoti izvedla.

3.1 **Dolgovi iz davčnih obveznosti in socialnih prispevkov podjetja Olympic Airways Services od decembra 2004**

(32) V zvezi s to postavko pomoči Helenska republika trdi, da ima podjetje obrazec o poravnavi davka in socialnih prispevkov. To pomeni, da zdaj država Grčija do podjetja nima terjatve, ki bi jo moralo podjetje takoj poravnati. Podjetje ni dolžno davčni upravi takoj plačati nobenih dolgov, ki so ostali neporavnani, ker je uspešno našlo pravna sredstva in dobilo razsodbe pristojnih nacionalnih sodišč. Uprava za civilno letalstvo nima terjatve za

▼B

zapadle dolgove, ki bi se nanašala na podjetje Olympic Airways Services. Nekateri starejši dolgovi podjetja Olympic Airways Services do sklada IKA (socialno varstvo) se plačujejo z mesečnimi obroki v skladu s splošno veljavnimi določbami Zakona 3518/2006. Zato Grčija trdi, da „podaljšan odlog“ države Grčije v zvezi z domnevno neplačanimi dolgovi ne obstaja.

(33) Helenska republika je priznala, da zamuda podjetja pri objavljanju bilanc ni v skladu z njegovimi obveznostmi v okviru nacionalne zakonodaje. Vendar pa je obvestila Komisijo, da je že uvedla primerne ukrepe za zagotovitev obravnave te zadeve. Uprava podjetja Olympic Airways Services je že sprejela odločitev o imenovanju revizijske hiše za posodobitev svojih finančnih izkazov. Podjetje je že pripravilo osnutek bilanc stanja za leta od 2004 do 2006. Podjetje je izdelalo osnutek svojega finančnega stanja za leto 2007 v obliki ocene bilance stanja.

(34) Osnutki bilanc stanja za obdobja od 2004 do 2006, kažejo, da je bil kapital podjetja konec leta 2006 v rdečih številkah v višini […] (*) milijonov in da je podjetje dolgovalo davke in dajatve ter socialne prispevke v višini 1 098 milijonov EUR. Vendar pa je podjetje konec leta 2007 zelo izboljšalo svoj kapital, ki zdaj znaša […]* milijonov. Njegovi dolgovi za davčne obveznosti, dajatve in socialne prispevke zdaj znašajo […]* milijonov.

(35) V skladu s predloženimi informacijami (na podlagi ocen, ki jih je zagotovilo podjetje) je bila razčlemba dolgov državi in izvajalcem socialnega varstva na dan 31.12.2007 naslednja:

(v milijonih EUR)

	Dolgovi Olympic Airways Services	Zneski	Skupaj
Dolgovi za socialne prispevke	Saldo starih dolgov skladu IKA, ki se plačujejo v mesečnih obrokih	[…]*	
Dolgovi za socialne prispevke	Nezapadli dolgovi podjetja Olympic Airways Services za mesec december in božičnico (ki zapadejo v plačilo do konca februarja 2008)	[…]*	
Dolgovi za socialne prispevke			[…]*
Davki – dajatve	Potrjeni dolgovi do davčne uprave FABE, odloženi zaradi uspešnih pravnih sredstev (iz davčnih revizij do 30.4.2007)	[…]*	

(*) Informacija, za katero velja poslovna skrivnost.

▼B

(v milijonih EUR)

	Dolgovi Olympic Airways Services	Zneski	Skupaj
	Ocene davkov in kazni podjetja Olympic Airways Services od maja do decembra 2007	[…]*	
Davki – dajatve			[…]*
Skupna vsota			[…]*

(36) V zvezi z dolgovi za socialne prispevke je podjetje Olympic Airways Services plačalo vse svoje dolgove do sklada IKA in se dogovorilo za vračilo starih dolgov za obdobje do vključno 30.10.2006 v skladu z Zakonom 3518/2006. Za računovodske namene je podjetje v ocenah finančnih izkazov za leto 2007 prikazalo obveznost do izvajalcev socialnega varstva, katere skupni znesek je višina olajšave za vračilo dolga na dan 31.12.2007, povečana za prispevke za mesec december in božičnico za leto 2007.

(37) Helenska republika je v zvezi z olajšavo za vračilo starih dolgov podjetja Olympic Airways Services skladu IKA in vračilom na podlagi mesečnih obrokov poudarila, da se mora v skladu s pravom Skupnosti in uveljavljeno sodno prakso vračilo dolgov državi izvršiti v skladu z nacionalno zakonodajo. Ta je v skladu s pravom Skupnosti, kadar posebni pravni okvir ne uvaja nobene diskriminacije med dolžniki. V zvezi s tem Helenska republika citira tudi Sporočilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe v zvezi z neposrednim obdavčenjem podjetij ([1]), v katerem Komisija navaja, da so davčni ukrepi, ki veljajo za vse ekonomske subjekte, ki delujejo na območju države članice, a priori splošni ukrepi.

(38) V tem primeru postopki za izterjavo starih dolgov skladu IKA, ki jih vsebuje nacionalni zakon, veljajo brez vsake diskriminacije za vse dolžnike, vključno z Olympic Airways Services, v skladu s splošnim zakonodajnim okvirom, ki ureja plačilo dolgov državi. Zato po mnenju Grčije ni nobene posebnosti in s tem nobene kršitve člena 87(1) Pogodbe ES.

(39) Kar zadeva njegove davčne dolgove, je podjetje Olympic Airways Services plačalo davčni upravi (davčna urada FABE in FAEE) vse potrjene dolgove, razen tistih dolgov, za katere je uspešno pridobilo pravna sredstva na grških sodiščih. Zato so njegovi edini neporavnani dolgovi tisti, ki niso zapadli in niso plačljivi v skladu z nacionalno zakonodajo.

(40) V oceni bilance stanja za leto 2007 je podjetje prikazalo obveznost v zvezi z davki - dajatvami, ki zajema vse zneske iz omenjene preglednice, ki se nanašajo na leto 2007. Skupaj ti

([1]) UL C 384, 10.12.1998, str. 3.

▼B

zneski (povečani za kazni in dodatne obremenitve) znašajo […]* milijonov EUR. Vendar pa Helenska republika navaja, da podjetje državi Grčiji zdaj ni dolžno plačati nobenega od prej omenjenih dolgov, ker je podjetje za te zadeve uspelo pridobiti pravna sredstva.

(41) Razen tega ocena bilance stanja za leto 2007 vsebuje oceno podjetja o verjetnih dolgovih v znesku […]* milijonov EUR.

(42) V zvezi s tem Helenska republika prosi Komisijo, naj razlikuje med (a) dolgovi, ki se prikazujejo v poslovnih knjigah podjetja za računovodske namene, in (b) dolgovi, ki jih je treba zdaj plačati državi Grčiji v skladu s splošno veljavnimi določbami nacionalne zakonodaje. Preučevanje kakršnih koli vprašanj, ki jih Komisija pregleduje v okviru tega postopka, bi se lahko osredotočilo le na slednje.

(43) Na podlagi predloženih informacij Helenska republika meni, da v tej zadevi ni nakazila državnih sredstev v smislu člena 87(1) Pogodbe ES in še manj kakršnega koli prednostnega obravnavanja podjetja Olympic Airways Services.

3.2 **Državna pomoč podjetju Olympic Airlines od leta 2005**

(44) V zvezi z zrakoplovi, ki sta jih podjetje Olympic Airways Services in država Grčija dala v podnajem podjetju Olympic Airlines, grške oblasti navajajo, da je bilo podjetje Olympic Airlines finančno sposobno skleniti poslovni najem neposredno z akterji na trgu in da podjetje Olympic Airlines s sklenitvijo pogodb o poslovnem najemu nikoli ni bilo prednostno obravnavano, ker so se te pogodbe o najemu sklenile po tekočih tržnih cenah in zato ni bilo prikrite državne pomoči.

(45) Razen tega je podjetje Olympic Airways Services z izbiro podjetja Olympic Airlines ravnalo prav tako, kakor bi ravnal vsak zasebni investitor v enakem položaju, saj ni uspelo samo znižati svoje mesečne izgube na najboljši možni način, temveč si je na podlagi izraženega namena podjetja Olympic Airlines, da se na novo dogovori in prevzame prvotne najemnine, zagotovilo čez nekaj časa tudi omejitev izgube.

(46) Helenska republika je želela poudariti tudi, da se najemnine, ki jih je Olympic Airlines plačal za poslovni podnajem, ne bi smele primerjati zakupninami za finančni najem, s katerimi jih je po njihovem mnenju Komisija napačno primerjala. To so dejansko različne vrste najema.

(47) V zvezi z dolgovi podjetja Olympic Airlines za davčne obveznosti in socialne prispevke Helenska republika navaja, da ni bilo odloga za neplačilo, podjetje Olympic Airlines je v celoti poravnalo svoje dolgove za socialne prispevke. V zvezi z njegovimi davčnimi dolgovi pa zamujeno plačilo samo dela njegovih

▼B

davčnih dolgov do države Grčije za omejeno obdobje od Odločbe iz leta 2005 ne predstavlja „podaljšane strpnosti“ države Grčije. V vsakem primeru država Grčija navaja, da je že uvedla vse ukrepe, potrebne v skladu z nacionalno zakonodajo, da potrdi in potem izterja večji del zaostalih plačil podjetja. Razen tega je podjetje že predložilo zahtevo za vračilo svojih potrjenih davčnih dolgov v 48 obrokih v skladu s splošno veljavnimi predpisi nacionalne zakonodaje.

3.2.1 *Podnajem zrakoplovov*

(48) Dajanje zrakoplovov v podnajem po ceni, ki je nižja od zakupnin za prvotni najem, ne predstavlja državne pomoči, ker podjetje Olympic Airlines ni bilo prednostno obravnavano in ni prejelo nobene koristi, ki je ne bi v vsakem primeru prejelo v skladu s tržnimi pogoji. Grške oblasti trdijo, da Komisija sploh ni preučila ravni najemnin v skladu z merilom zasebnega investitorja in da je uporabila napačno metodologijo z upoštevanjem razlike med prvotnim najemom in podnajemom za zrakoplove, namesto da bi preučila, ali je bila podnajemna pogodba sklenjena po tržnih cenah.

3.2.2 *Finančni najem in poslovni najem*

(49) Helenska republika meni, da je bila Komisija brez dvoma v zmoti, ker ni razlikovala med finančnim in poslovnim najemom.

(50) Prvič, Helenska republika je poudarila, da je podjetje Olympic Airlines od vseh zrakoplovov, ki jih ima v najemu, štiri zrakoplove A340-300 vzelo v podnajem od podjetja Olympic Airways Services, ki je imelo te zrakoplove na podlagi finančnega najema. Od decembra 2004 je podjetje Olympic Airways Services v omenjenih finančnih najemih zamenjala država Grčija, in sicer od decembra 2004 dalje (za prvi par) in od aprila 2005 dalje (za drugi par). Od takrat do danes te zrakoplove podjetju Olympic Airlines daje v podnajem država Grčija.

(51) Grčija pojasnjuje, da je finančni najem tisti najem, pri katerem se tveganja in koristi, ki izhajajo iz lastništva sredstva, dejansko prenesejo (lastniška pravica se lahko sčasoma prenese ali pa ne). Dejansko je enak nakupu ob pogoju obročnega odplačila cene. Poslovni najem je vsak najem, ki ni finančni najem. Zato plačilo zakupnine pri finančnem najemu ustreza znesku obroka za poplačilo vrednosti zrakoplova, tako da je končno finančni najemojemalec lastnik zrakoplova ob koncu najema. Mesečna zakupnina, ki jo je država Grčija plačevala najemodajalcem za zrakoplove, bo prenehala leta 2011, ker bodo takrat zrakoplovi v celoti postali njena last.

(52) Odločitev države Grčije o dajanju zrakoplovov v podnajem po cenah, ki so nižje od zakupnin za finančni najem, ki se plačujejo v okviru prvotnega najema, ni dodelitev državne pomoči podjetju Olympic Airlines, ker (a) je upravičena z različno naravo obeh vrst pogodb, in (2) ker najemnine, plačane v okviru poslovnih podnajemov, odražajo tržne cene za najeme podobnih zrakoplovov v kritičnem času, ko so se pogodbe sklenile.

(53) Zato je samo po sebi jasno, da je zakupnina v okviru finančnega najema višja od najemnine v okviru preprostega poslovnega najema, ker tako plačilo vključuje tudi postopno odplačilo

▼B

vrednosti zrakoplova. Nasprotno pa je podjetje Olympic Airlines državi Grčiji plačalo najemnino samo za upravljanje zrakoplovov, brez vsakega pričakovanja, da bi v prihodnosti po pogodbi pridobilo lastništvo nad zrakoplovi.

(54) V zvezi s poslovnimi najemi za zrakoplove, ki jih upravlja Olympic Airlines, je Helenska republika obvestila Komisijo, da so potekli vsi ti podnajemi za zrakoplove med Olympic Airways Services in Olympic Airlines, razen enega (za zrakoplov A300-600). Pogodbe med Olympic Airlines in prvotnimi najemodajalci so se večkrat ponovno dogovarjale in obnavljale (ob različnih datumih med letoma 2005 in 2007) na podlagi tekočih tržnih cen brez posredovanja Olympic Airways Services.

(55) Natančneje, pri štirih najemih za zrakoplov DHC 8-102, štirih najemih za zrakoplov B-737-400, enem najemu za zrakoplov B-737-300 in treh najemih za zrakoplov B-717-200, kjer je bilo najemojemalec podjetje Olympic Airways Services, ima zdaj položaj najemojemalca v prvotnih poslovnih najemih podjetje Olympic Airlines.

(56) Po mnenju Grčije je bila odločitev podjetja Olympic Airways Services o ustvarjanju prihodka z zrakoplovi in zmanjšanju svojih izgub z dajanjem zrakoplovov v podnajem podjetju Olympic Airlines v komercialnem smislu povsem upravičena in usklajena z merilom zasebnega investitorja. Razen tega se je podjetje Olympic Airways Services s podpisom teh pogodb o podnajemu rešilo stroškov čuvanja in vzdrževanja zrakoplovov in pridobilo koristi iz storitev na tleh in vzdrževalnih storitev, ki jih je za te zrakoplove zagotavljalo podjetju Olympic Airlines.

3.2.3 *Dolgovi in sedanje finančno stanje podjetja Olympic Airlines*

(57) V obdobju od leta 2004 do 2007 je podjetje Olympic Airlines prikazalo povečanje prihodkov za okrog 16,5 % in uspelo zmanjšati naraščanje svojih stroškov (razen goriva) na 9,7 %.

(58) V skladu z določbami Zakona 2190/1920 se podjetje zavezuje končati s pripravo svojih finančnih izkazov za leto 2007 do konca aprila 2008. Grčija je za pojasnilo finančnega stanja Olympic Airlines predložila naslednjo preglednico.

PRIHODKI – STROŠKI	Ocene za leto 2007	2006	2005	2004
SKUPNI PRIHODEK	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
LETALSKO GORIVO	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
DRUGI SORAZMERNI STROŠKI	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
SKUPNI SORAZMERNI STROŠKI	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
REZULTATI PRED STALNIMI STROŠKI	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*

▼B

PRIHODKI – STROŠKI	Ocene za leto 2007	2006	2005	2004
NAJEMNINE ZA ZRAKOPLOVE	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
DRUGI STROŠKI	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
SKUPAJ	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
EBITDA (DOBIČEK PRED OBRESTMI, DAVKI IN AMORTIZACIJO)	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
SKUPNA AMORTIZACIJA	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
REZULTATI	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
DRUGI ODHODKI ZA FINANČNE POSLE	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
SKUPNI STROŠKI	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
ZASLUŽKI PRED OBDAVČITVIJO IN IZREDNE POSTAVKE	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
IZREDNI REZULTATI	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
EBT (DOBIČEK PRED DAVKI)	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*

(59) Kot je navedeno v preglednici, je skupni prihodek podjetja Olympic Airlines v letu 2004 znašal […]* milijonov, skupni stroški pred obdavčitvijo pa […]*, kar je povzročilo, da je podjetje prikazalo izgubo v višini 87,1 milijona EUR. V naslednjih letih se je stanje podjetja poslabšalo. V letu 2007 je njegova izguba znašala […]*milijonov.

(60) Kot trdijo grške oblasti, je ta sprememba finančnega stanja podjetja Olympic Airlines v veliki meri posledica njegove pravne nezmožnosti za povečanje svojega osnovnega kapitala ([1]), ki jo je naložil edini družbenik (država Grčija), in komplikacij, ki so jih povzročile prejšnje odločitve o državni pomoči v prizadevanju za vključitev zasebnih finančnih sredstev v podjetje.

(61) Podjetje je poudarilo, da ga je dolgoročno pomanjkanje kapitala prisililo k znatnemu povečanju stroškov, zlasti v zvezi z najemi zrakoplovov, pri čemer so na njegove negativne rezultate najbolj vplivali kratkoročni in manj dolgoročni najemi. Razen tega so zaradi pomanjkanja kapitala nastajale znatne zamude pri uvajanju inovacij v proizvodni proces v podjetju, kar je povzročilo zamudo pri izvajanju, na primer, e-prodaje vozovnic.

(62) Ne glede na ta dejstva grške oblasti navajajo, da je podjetje redno poravnavalo svoje dolgove do sistemov socialnega varstva in nima zapadlih dolgov do glavnega sistema socialnega varstva, sklada IKA.

([1]) V nasprotju z njegovim glavnim konkurentom na domačem tržišču, podjetjem Aegean Airlines, ki je večkrat zapored povečalo svoj osnovni kapital.

▼B

(63) Zdaj podjetje zamuja s plačilom dolgov določenemu številu upnikov. Natančneje, njegovi skupni zapadli dolgovi (do 31.12.2007) do Olympic Airways Services (in njegovega odvisnega podjetja Olympic Aviation) so znašali […]*, do Mednarodnega letališča Atene so znašali […]* milijonov in do Olympic Catering[…]* milijonov.

(64) Zdaj obstaja tudi nekaj zamude pri plačevanju nekaterih dolgov, ki jih ima podjetje do davčne uprave in CAA (Civil Aviation Authority – Uprava za civilno letalstvo). V skladu s podatki, ki so na razpolago Helenski republiki, so 7. februarja 2008 potrjeni davčni dolgovi Olympic Airways Services za obdobje do 31.12.2007 znašali […]* milijonov. Od tega zneska je zdaj zapadlih in plačljivih samo […]* milijonov.

(65) Podjetje zamuja s plačilom najemnin državi Grčiji za zrakoplove v skupnem znesku […]* milijonov. Podjetje državi Grčiji tudi ni plačalo zneska […]* milijonov rezerv za vzdrževanje zrakoplovov.

(66) Helenska republika poudarja, da se je vprašanje podaljšanega odloga za neplačilo dolgov podjetja Olympic Airlines državi Grčiji prvič pojavilo v Odločbi iz leta 2005. Poudarja, da je Odločba iz leta 2005 ugotovila, da je po preiskavi strokovnjakov Skupnosti podjetje izpolnilo svoje obveznosti v zvezi s tem za obdobje, ki so ga preučevali (do maja 2005).

(67) Zato Helenska republika poudarja, da se, tudi če zdaj obstajajo nekateri neplačani dolgovi podjetja Olympic Airlines do države, vsaka zamuda pri njihovem plačevanju nanaša samo na kratko obdobje. Po mnenju države to samo po sebi ne zadošča za trditev o podaljšanem odlogu države Grčije z vidika pogojev, določenih v sodni praksi Skupnosti v zvezi s tem.

(68) V skladu s sodno prakso „ravnanje javnega organa, ki je odgovoren za pobiranje prispevkov za socialno varnost, kadar dopušča pozno plačevanje teh prispevkov, nedvomno podjetju prejemniku zagotavlja znatno poslovno korist, ker temu podjetju ublaži breme, povezano z normalno uporabo sistema socialne varnosti“ ([1]).

(69) Da bi se ta gospodarska korist obravnavala kot državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, pa je treba dokazati tudi, da podjetje take koristi ne bi prejelo pod normalnimi tržnimi pogoji, z drugimi besedami, treba je preučiti, ali je organizacija, ki je prejela prispevke, delovala na enak način, kot bi deloval zasebni upnik v enakih razmerah.

(70) Po mnenju Grčije tega merila ni lahko uporabiti v praksi, ker ne obstaja standard ravnanja za zasebnega upnika. Natančneje, v odvisnosti od finančnih možnosti dolžnikov in svoje sposobnosti za preživetje se lahko upnik odloči, da ne stori nič ali pa uporabi

([1]) C-256/97, DM Transport [1999] ECR I-3913, odst. 19

▼B

vsa razpoložljiva pravna sredstva, da izterja zapadle dolgove. Zato Grčija meni, da bi bilo treba preučiti, ali je javni organ izvedel vse razpoložljive pravne korake za izterjavo dolga in ali je to storil brez odlašanja ([1]).

(71) V zadevi Magefesa ([2]) je sodišče odločilo, da je večletno (več kot 8 let) neplačevanje dolgov za davek in socialne prispevke pokazalo, da organi niso uporabljali vseh zakonskih sredstev za zagotovitev plačila dolgov.

(72) Podobno je v zadevi Lenzing ([3]) Sodišče prve stopnje menilo, da (a) odlog neplačila prispevkov za socialno zavarovanje za obdobje najmanj 6 let, ki je omogočilo kopičenje dolgov, (b) strpnost do neizpolnjevanja sklenjenega dogovora o vračilu dolgov in (c) sklenitev novega dogovora o vračilu dolgov, čeprav bi lahko organi zahtevali takojšnje plačilo celotnega zneska zapadlih terjatev zaradi kršitve pogojev prvotnega dogovora – morda s prisilno izterjavo, niso izpolnili merila zasebnega upnika in so bili zato enakovredni državni pomoči.

(73) In končno, v zadevi Španija proti Komisiji ([4]) je Sodišče Evropske unije odločilo, da so španske oblasti, čeprav so potrebovale tri leta za doseganje dogovorov o prestrukturiranju dolgov s podjetji in čeprav so odpisale dve tretjini dolgov in sklenile dogovore za prestrukturiranje dolgov v trajanju 10 let z dvoletnim moratorijem, delovale v skladu z merili zasebnega upnika in uporabile vsa zakonska sredstva za izterjavo dolgov.

(74) Na podlagi tega Helenska republika meni, da na njeni strani ni bilo podaljšanega odloga v zvezi z izterjavo dolgov, ki jih dolguje Olympic Airlines.

3.3 **Državna pomoč zaradi posebne zaščite pred upniki**

(75) V svojem odgovoru Helenska republika trdi, da zadevne pravne določbe ne povzročajo odprave pravic upnikov podjetij Olympic Airways in Olympic Airlines v zvezi z izterjavo njihovih terjatev v okviru nacionalne zakonodaje, temveč samo njihov začasni odlog, kar je glede na nacionalno sodno prakso združljivo z nacionalno zakonodajo (in zlasti z ustavo). Razen tega ugotavljajo, da je država (vključno z vsemi agencijami države, ki bi lahko zagotovile koristi z državnimi sredstvi) izrecno izključena s področja uporabe te zaščite pred upniki. Zato po njihovem mnenju ne more obstajati državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. Državna pomoč bi obstajala le, če bi država Grčija upnikom podjetja Olympic Airways Services in/ali Olympic Airlines jamčila za plačilo dolgov ali če bi v imenu teh podjetij plačala dobaviteljem in/ali upnikom.

([1]) C-480/98, *Španija* proti *Komisiji* (Magefesa) [2000] ECR I-8717, in C-276/02, *Španija* proti *Komisiji* [2004] 1-8091.
([2]) Glejte opombo 23.
([3]) T-36/99 *Lenzing AG* proti *Komisiji* [2004] ECR II-3597, odst. 131, 136,138 in 146.
([4]) Zadeva C-276/02, *Španija* proti *Komisiji*

▼B

(76) Helenska republika ne oporeka, da se ta posebna določba nanaša posebej na Olympic Airways Services in Olympic Airlines. Vendar pa posebna narava teh določb sama po sebi ne zadošča za utemeljitev kršitve člena 87 ES, ker člen 22 Zakona 3404/2005 ne prinaša nobene gospodarske koristi.

(77) Da bi obstajala državna pomoč v skladu s členom 87 Pogodbe ES, je po mnenju Grčije nujno potrebno, da se državna sredstva dejansko nakažejo ([1]). Zaščita pred upniki, zagotovljena podjetjema Olympic Airways Services in Olympic Airlines od 17. oktobra 2005 do 28. februarja 2006 in nato na podlagi podaljšanja prvotnega roka do 31. oktobra 2006 in nato do 31. oktobra 2007 ter nato do 31. oktobra 2008, se nanaša samo na dolgove zasebnim upnikom.

(78) Razlog za izključitev države Grčije s področja uporabe te določbe je prav zagotovitev skladnosti z zahtevami prava Skupnosti o državni pomoči, kot navaja obrazložitveno poročilo, ki spremlja zakon.

(79) Helenska Republika je poudarila, da bi bil edini primer, pri katerem bi se pojavilo vprašanje državne pomoči na podlagi posebne zaščite pred upniki v primeru zasebnih upnikov, tisti primer, pri katerem bi država Grčija upnikom podjetij Olympic Airways Services in Olympic Airlines jamčila za plačilo dolgov ali bi v imenu teh podjetij plačala dobaviteljem in/ali upnikom.

4. PRIPOMBE TRETJIH STRANI

4.1 Olympic Airlines SA

(80) Pripombe Olympic Airlines so bile popolnoma skladne z odgovorom, ki ga je predložila Helenska republika, z dne 11. februarja 2008.

(81) V zvezi s podnajemom zrakoplovov od države Grčije in podjetja Olympic Airways podjetje Olympic Airlines meni, da sta Olympic Airways in država Grčija delovala na način, ki je popolnoma v skladu z merilom zasebnega investitorja in da za Olympic Airlines ni bilo prednostne obravnave. Razen tega trdi, da so najemnine, ki jih je podjetje Olympic Airlines plačalo podjetju Olympic Airways in državi Grčiji, v splošnem v skladu s tekočimi tržnimi cenami.

(82) Tudi podjetje Olympic Airlines je navedlo, da je treba upoštevati razliko med finančnim najemom in poslovnim najemom.

Finančni najemi

(83) Odločitev države Grčije, da da zrakoplove v podnajem po cenah, ki so nižje od cen finančnega najema, plačanih za prvotni najem, ni bila nujno dodelitev nezakonite državne pomoči podjetju Olympic Airlines. Razlika v ravneh najemnin je upravičena po eni strani z različno naravo teh dveh vrst najema, po drugi strani pa z dejstvom, da najemnine, plačane v okviru poslovnih podnajemov, odražajo tržne cene za najeme podobnih zrakoplovov v kritičnem časovnem trenutku, ko so se pogodbe sklenile.

([1]) C-248/84, *Nemčija proti Komisiji* [1987] ECR 4013, odstavek 17

▼B

(84) Preprosto povedano, najemojemalec v finančnem najemu pridobi pravico, da lahko pridobi lastništvo zrakoplova na koncu finančnega najema, kar se v primeru poslovnega najema ne zgodi. Zato plačilo zakupnine pri finančnem najemu ustreza znesku obroka za poplačilo vrednosti zrakoplova, tako da je na koncu najema finančni najemojemalec lastnik zrakoplova. V tem konkretnem primeru bo plačevanje mesečne zakupnine, ki jo država Grčija plačuje najemodajalcem za zrakoplove, prenehalo leta 2011, ker bodo takrat zrakoplovi v celoti postala njena last.

Poslovni najemi

(85) Podjetje Olympic Airlines je poudarilo, da so se zdaj iztekli vsi poslovni podnajemi zrakoplovov od Olympic Airways.

(86) Poslovni najemi, sklenjeni med podjetjema Olympic Airways in Olympic Airlines za čas, ko so veljali (dokler slednje podjetje ni prevzelo mesta prvega v prvotnem najemu), so se sklenili na podlagi tekočih tržnih cen, kot je navedeno zgoraj. Zato ni bilo prikrite državne pomoči. Podjetje Olympic Airlines je ponovilo, da v okviru omenjenih poslovnih podnajemov ni bilo deležno nikakršnega prednostnega obravnavanja, ker je najemnina, dogovorjena v času njihove sklenitve (11.12.2003), odražala tržno ceno, kar se lahko vidi v prej omenjenem poročilu Letalske ekonomike. Na podlagi tega je podjetje Olympic Airlines sklenilo najeme neposredno s prvotnimi najemodajalci (v nekaterih primerih v letu 2005, v drugih pa v letu 2007) po tekočih tržnih cenah.

(87) Razen tega je bil edini poslovni najem, ki je bil sklenjen med podjetjema Olympic Airways in Olympic Airlines leta 2003 in je ostal v veljavi do pred nekaj dnevi ter se je nanašal na zrakoplov A 300-600 – enako kot druge pogodbe – sklenjen po tekočih tržnih cenah. Ta pogodba se je zdaj iztekla.

(88) Odločitev podjetja Olympic Airways o dajanju omenjenega zrakoplova v podnajem podjetju Olympic Airlines je bila potrebna zaradi razmer in je bila v skladu z ravnanjem vsakega zasebnega investitorja v enakem položaju. Če se to ne bi opravilo, bi podjetje Olympic Airways pozvali k plačilu ogromnih vsot nadomestila najemodajalcu zrakoplova, ki jih ne bi mogel več uporabljati zaradi izločitve storitev letalskega prevoznika iz njegovih poslovnih ciljev decembra 2003.

(89) Omeniti je treba, da so v okviru najema, sklenjenega s prvotnimi najemodajalci, plačila zakupnin ostala obvezna, ne glede na to, ali je podjetje Olympic Airways zrakoplove uporabljalo za polete. Ob upoštevanju teh razmer je bila odločitev podjetja Olympic Airways o ustvarjanju prihodka z zrakoplovi in zmanjšanju svojih izgub z dajanjem zrakoplovov v podnajem podjetju Olympic Airlines v komercialnem smislu popolnoma upravičena in usklajena z merilom zasebnega investitorja. Poleg tega se je podjetje Olympic Airways s sklenitvijo teh podnajemov rešilo stroškov čuvanja in vzdrževanja zrakoplovov. Pridobilo je tudi koristi iz zagotavljanja storitev na tleh in vzdrževalnih storitev, ki jih je za te zrakoplove zagotavljalo podjetju Olympic Airlines.

▼B

(90) V zvezi z dolgovi in sedanjim finančnim stanjem Olympic Airlines je podjetje potrdilo informacije, ki jih je že predložila Helenska republika.

(91) V zvezi s trditvijo o državni pomoči podjetju Olympic Airlines s posebno zaščito pred upniki podjetje zavzema stališče, da člen 22 Zakona 3404/2005 podjetju Olympic Airlines ne prinaša nobene finančne koristi.

(92) V zaključku podjetje Olympic Airlines meni, da Komisija po obravnavi teh pripomb ne bo več imela dvomov glede vprašanj, ki se preučujejo.

4.2 **Olympic Airways Services SA**

(93) Pripombe, prejete od Olympic Airways Services, so se nanašale predvsem na arbitražne postopke in odločbe. Ti elementi niso zajeti s področjem uporabe te odločbe ([1]). Kolikor se dotikajo drugih vprašanj, ki jih zajema ta odločba, so bile popolnoma skladne s pripombami, prejetimi od Olympic Airlines, in odgovorom, ki ga je predložila Helenska republika dne 11. februarja 2008.

4.3 **Aegean Airlines**

(94) Podjetje Aegean Airlines je konkurent podjetju Olympic Airlines, v svojih pripombah je posebej želelo obravnavati vprašanje arbitražnih odločb. Podjetje Aegean Airlines je poudarilo tudi, da podjetje Olympic Airlines s 35 milijoni potnikov na grškem trgu letalskih storitev in dejavnostjo več kot 150 letalskih linij pokriva 17 % tržišča, kar ni „bistven“ del tržišča. Po mnenju Aegean Airlines so na grškem trgu letalskih storitev potrebni poštenost pravne ureditve, enako obravnavanje in odsotnost posebnih subvencij, stroškov ali pravic za enega tržnega udeleženca.

4.4 **HATTA**

(95) Helensko združenje potovalnih in turističnih agencij (Hellenic Association of Travel and Tourism Agencies - HATTA) zastopa več kot 1 500 grških turističnih agencij in organizatorjev potovanj in izraža veliko zaskrbljenost glede prihodnosti podjetja Olympic Airlines in vpliva, ki ga lahko ima na grško turistično dejavnost.

(96) HATTA izraža mnenje, da bi moral Olympic Airlines postati podjetje v zasebni lasti in upravljanju, ki bo delovalo pri istih konkurenčnih pogojih kot drugi domači prevozniki in prevozniki iz Skupnosti. HATTA želi poudariti tudi obseg vpliva možnega stečaja podjetja Olympic Airlines na grško gospodarstvo, kar po njihovem mnenju spreminja ta primer bolj v politično zadevo kot pravni postopek.

(97) Ker turizem predstavlja 18 % grškega BDP, menijo, da v primeru izginitve Olympic Airlines ne bi bilo zadostnega poslovnega zanimanja za izpolnitev celotne vrzeli v poletih, ki bi se izgubili. Na kocki ni le prihodnost podjetja v državni lasti, temveč prihodnost in stabilnost sektorja, od katerega je grško gospodarstvo močno odvisno.

([1]) Glejte uvodno izjavo 8 zgoraj.

▼B

4.5 **Ryanair**

(98) Ryanair navaja, da zdaj ne pokriva nobenih linij v Grčijo in iz nje, čeprav leti v manj popularne turistične destinacije zahodnoevropskih potnikov, kot so Riga v Latviji, Kaunas v Litvi in Constanta v Romuniji. Njihova odsotnost na grškem trgu je, kot navajajo, posledica umetnega vzdrževanja podjetij Olympic Airlines in Olympic Airways Services z državno pomočjo. Če bi ta državna pomoč prenehala, bi bil Ryanair v veliko boljšem položaju, da s floto zrakoplovov, s katero razpolaga, postane konkurent podjetju Olympic Airlines na številnih domačih in mednarodnih linijah v Grčijo in iz nje. Kot rezultat Ryanair navaja, da ni samo delno prizadet, ampak da državna pomoč v korist Olympic Airlines/Olympic Airways Services znatno negativno vpliva na njegov tržni položaj.

(99) Po mnenju Ryanair bi se morala preiskava po členu 88(2) Pogodbe ES začeti že prej in mora biti končana brez odlašanja, precej pred koncem obdobja 18 mesecev. Ryanair opozarja na številne ukrepe državne pomoči, ki jih je uvedla Komisija v zvezi z Olympic Airways od leta 1994. Ryanair navaja, da ti različni ukrepi in preiskave navidezno sicer zadevajo različne oblike in primere državne pomoči, da pa so vsi ukrepi državne pomoči medsebojno povezani. Kažejo sistematično in za zdaj uspešno prizadevanje grških oblasti za zavlačevanje celotnega postopka s stalnim prepakiranjem prejšnjih in novih pomoči v nove oblike – in nato izpodbijanjem, z vsemi razpoložljivimi sredstvi, trditve, da gre za ukrepe, ki predstavljajo nezakonito državno pomoč. Tesne povezave med različnimi oblikami državne pomoči, dodeljenimi z različnimi sredstvi v mnogih letih, so očitne tudi iz poročila Komisije.

(100) Po mnenju Ryanair bodo, če lahko sodimo po preteklosti, podrobne finančne informacije, ki jih zahteva Komisija, nepopolne in/ali zamujene; Komisija bo sčasoma sprejela negativno odločbo, s katero bo zahtevala vračilo, nanjo se bodo grške oblasti pritožile in jo hkrati ignorirale; do takrat, ko bodo sodišča Skupnosti potrdila odločbo Komisije in ugotovila, da je Grčija kršila svoje obveznosti, pa se bo vključena državna pomoč delno ali v celoti preoblikovala v nove oblike nezakonite pomoči podjetjema Olympic Airlines/Olympic Airways Services.

(101) Ryanair navaja, da ima Komisija pooblastila in dolžnost, da znatno pospeši postopek. Po njegovem mnenju bi bilo nezaslišano, če bi uradna preiskava, ki jo je Komisija končno začela, porabila ali celo presegla obdobje 18 mesecev, ki ga določa člen 7(6) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999, ki določa podrobna pravila za uporabo člena 93 (sedanjega člena 88) Pogodbe ES [1] (v nadaljevanju: Postopkovna uredba). Tak formalistični pristop bi samo nagradil taktiko zavlačevanja grških oblasti in bi pomenil precedenčni primer, ki mu lahko sledijo drugi. Informacije o znesku pomoči so nepopolne, ker ključni podatki ki jih grške oblasti opisujejo kot „zaupne“, niso bili pravilno razkriti.

[1] UL L 83, 27.3.1999, str. 1

▼B

(102) Po mnenju Ryanaira obravnavanje nekaterih informacij, ki zadevajo zneske pomoči, in načina njihovega izračuna kot zaupnih ni upravičeno. Njihovo razkritje ne bi prineslo nobene konkurenčne prednosti konkurentom ali drugim strankam, bi jim pa pomagalo odgovoriti na povabilo Komisije s konkretnejšimi argumenti, zagotovilo bi primerjalne podatke in razkrilo pomanjkljivosti v mahinacijah podjetij Olympic Airlines/Olympic Airways Services, ki lahko uidejo preučevanju Komisije.

(103) V zvezi z odlogom dolgov iz davkov in socialnih prispevkov od decembra 2004 Ryanair poudarja, da okvirne številke za izgubo podjetja Olympic Airways Services utemeljujejo resnost primera.

(104) V zvezi s posebno zaščito pred upniki Ryanair spodbuja Komisijo, naj zlasti pojasni pravice do nadomestila, ki jih bodo zasebne stranke imele zaradi te kršitve pravil o državni pomoči.

5. KOMENTAR GRČIJE K PRIPOMBAM TRETJIH STRANI

(105) Helenska republika je izjavila, da se popolnoma strinja s pripombami Olympic Airways Services, Olympic Airlines and HATTA. V zvezi s pripombami Aegean Airlines in Ryanair pa Helenska republika oporeka predloženim pripombam in meni, da ugotovitve Aegean Airlines in Ryanair v bistvu ne dodajajo nobenih novih ali kritičnih informacij oziroma dokumentacije k preiskavi.

(106) V zvezi s pripombami Aegean Airlines Helenska republika poudarja, da je bilo podjetje Aegean Airlines v zadnjih desetih letih na grškem tržišču posebej uspešno in da je ta uspeh konec koncev v korist končnega potrošnika – potnika – kar dokazuje koristi konkurence. Obstoj konkurence pri zračnih potovanjih predstavlja glavno stališče in namen grške vlade.

(107) Grške oblasti poudarjajo, kar v ugotovitvah podjetja Aegean Airlines zaznavajo kot protislovje, to je, da predstavlja svojega glavnega konkurenta – Olympic Airlines – na eni strani kot podjetje z obsežno dejavnostjo, na drugi strani pa kot nadomestljivo. Po mnenju Helenske republike ta ocena temelji na domnevno majhnem odstotku, ki ga ima Olympic Airways v skupnem prevozu potnikov na grška letališča in z njih, grške oblasti tej oceni oporekajo.

(108) Glavni namen grške vlade predstavlja zagotovitev neoviranih storitev zračnega prometa na grške otoke in oddaljena območja z uporabo posebnih določb za nudenje javnih storitev (PSO), kadar je to potrebno. Poudarjajo, da Aegean doslej ni sodeloval na nobenem razpisu Uprave za civilno letalstvo za PSO.

(109) Grške oblasti se ne strinjajo z navedbami podjetja Aegean Airlines o „Olympic Airways Group“, ki so po mnenju države netočne, ker podjetje Olympic Airways Services ne sodeluje v osnovnem kapitalu ali pri upravljanju podjetja Olympic Airlines, nima vpliva na odločitve njegove skupščine družbenikov in

▼B

nima pooblastila za imenovanje članov njegove uprave. Obe podjetji zlasti ne predstavljata skupne finančne enote, ker podjetji niti ne vplivata na finančno politiko drug drugega niti nimata skupnega interesa; nasprotno, njuni poslovni odnosi se izvajajo strogo v skladu s tržnimi pogoji.

(110) V zvezi s finančnim stanjem podjetja Olympic Airways Helenska republika ugotavlja, da podjetje Aegean Airlines ni predstavilo nobenih informacij, ki bi dokazale, da se dnevno poslovanje Olympic Airways zagotavlja s sredstvi državne pomoči.

(111) Po mnenju Helenske republike se v tej zadevi Ryanair ne more šteti za „zainteresirano stranko“. Vzrok je ta, da Ryanair ne izvaja poletov v Grčijo in/ali iz nje, zato ne more trditi, da ga prizadene kakršen koli negativni vpliv zaradi domnevnega dodeljevanja državne pomoči podjetjema Olympic Airlines in Olympic Airways.

(112) Po mnenju Grčije Ryanairove trditve, da ne izvaja poletov v Grčijo in/ali iz nje zato, ker grška vlada dolgoročno dodeljuje konkurenčno prednost podjetjema Olympic Airways in Olympic Airlines, niso podkrepljene z dejstvi. Grške oblasti poudarjajo, da so na grškem trgu aktivni drugi nizkocenovni letalski prevozniki: „Easy Jet“, „Aer Lingus“, „Air Berlin“, „Sky Europe“, „Germanwings“ in „Virgin Express“. „Easy Jet“ ([1]) in „Germanwings“ ([2]) izvajata dnevne polete na Atensko mednarodno letališče in z njega, pri čemer sta povezana tudi z drugimi glavnimi grškimi letališči. Prav tako „Air Berlin“ izvaja polete na skupno petnajst letališč države ([3]), z dnevnimi poleti (več kot enim) na Atensko mednarodno letališče in z njega.

(113) Drugič, ne obstaja ovira za vstop Ryanaira na grško tržišče zaradi domnevnih prednosti v korist Olympic Airlines, ob upoštevanju, da podjetji nudita svoje storitve na podlagi dveh popolnoma različnih poslovnih modelov. Kot je razvidno iz vstopa omenjenih nizkocenovnih letalskih prevoznikov na grško tržišče, dejavnost Olympic Airlines in Aegean ne bi ovirala ali vplivala na vstop Ryanaira, pa tudi ni problema omejenega števila slotov na grških letališčih.

(114) Grškim oblastem se zato zdi čudno, da Ryanair trdi, da ne more izvajati poletov na grškem tržišču zaradi domnevnega izkrivljanja konkurence, ker vsi omenjeni prevozniki, med njimi je več manjših od Ryanaira in imajo višje stroške od njega, poslujejo tu uspešno.

(115) Helenska republika povzema glavna stališča prej omenjenih podjetij, kot sledi:

5.1 **V zvezi z dolgovi podjetja Olympic Airways Services za davke in socialne prispevke**

(116) Z dnem 11. februarja 2008 so se že potrdile posodobljene evidence podjetja Olympic Airways Services o obdavčenju in zavarovanju. V zvezi s starejšimi dolgovi podjetja Olympic

([1]) EasyJet je povezan z Atenami, Kerkiro, Mikonosom, Rodosom, Heraklionom in Solunom (glejte http://www.easyjet.com)

([2]) Germanwings je povezan z Atenami, Kerkiro, Kavalo, Mikonosom, Rodosom, Heraklionom in Solunom (glejte http://www.aia.gr)

([3]) Air Berlin je povezan z Atenami, Kerkiro, Kavalo, Mikonosom, Rodosom, Heraklionom, Solunom, Volosom, Prevezo, Zakintosom, Santorinijem, Kosom, Samosom, Karpatosom, Lesbosom (glejte http//www.aia.gr)

▼B

Airways do zavoda za socialno zavarovanje se je že pripravila prilagoditev za odplačilo teh dolgov v mesečnih obrokih v skladu s splošnimi določbami Zakona št. 3518/2006, ki se uporablja za grška podjetja in fizične osebe. ([1])

(117) Zato se po mnenju Grčije ne more biti „strpnosti“ in še manj „stalne strpnosti“ pri grški vladi v zvezi z neplačevanjem dolgov podjetja Olympic Airways.

5.2 **V zvezi z domnevno državno pomočjo podjetju Olympic Airlines**

5.2.1 *Državna pomoč prek podnajemov zrakoplovov*

(118) Grčija se strinja z izjavo podjetja Olympic Airlines, da je bilo finančno sposobno skleniti poslovne najeme neposredno s tržiščem. Resničnost tega je dokazana, ker so nekateri prvotni najemodajalci iz glavnih pogodb takoj po izteku vsake pogodbe o poslovnem najemu sklenili pogodbe neposredno s podjetjem Olympic Airlines po tekočih tržnih cenah brez posredovanja podjetja Olympic Airways.

(119) Poleg tega je podjetje Olympic Airways z izbiro podjetja Olympic Airlines delovalo tako, kot bi vsak drugi zasebni investitor v enakem položaju. Po eni strani je uspelo na najboljši možni način zmanjšati mesečne izgube, po drugi strani pa je zagotovilo časovno omejitev zadevnih izgub ob upoštevanju izraženega namena podjetja Olympic Airlines, da se ponovno pogaja in samo sklene glavne najemne pogodbe.

(120) Podjetje Olympic Airlines ni bilo prednostno obravnavano niti v primeru štirih finančnih najemov zrakoplovov Airbus A340-300, danih v podnajem grški vladi, ker so se te pogodbe pripravile po tržni ceni. V zvezi s to zadevo je treba omeniti, da se lahko stroški zakupa, ki jih je plačalo podjetje Olympic Airlines za izvajanje najemnih pogodb, primerjajo samo z ustreznimi stroški poslovnega zakupa na tržišču v istem obdobju in ne s stroški finančnega najema, kot je napačno storila Komisija.

5.2.2 *Državna pomoč prek dolgov podjetja Olympic Airlines za davke in socialno zavarovanje*

(121) Helenska republika ugotavlja, da „stalna strpnost“ v zvezi z zapadlimi plačili tega podjetja ne obstaja.

5.3 **V zvezi s posebno zaščito pred upniki**

(122) Določbe Zakona št. 3404/05 pomenijo prej začasno prekinitev kot pa odpravo pravic upnikov podjetij Olympic Airways in Olympic Airlines v zvezi s poravnavo njihovih terjatev. To je združljivo z grško zakonodajo

(123) Zaščita pred upniki, ki je bila zagotovljena podjetjema Olympic Airlines in Olympic Airways, se nanaša samo na dolgove do zasebnih oseb in ne na dolgove do države, namreč grške vlade. Zaradi tega ne more biti državne pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

([1]) Določbe Zakona št. 3518/2006 so bile vključene v odgovor Helenske republike z dne 11. februarja 2008, odstavek 75.

▼B

6. REZULTATI STROKOVNE ŠTUDIJE, KI JO JE ZAHTEVALA KOMISIJA

(124) Preden se lahko Komisija loti proučevanja točk, določenih na začetku postopka, in informacij, ki so jih predložile Grčija in tretje stranke, je bilo potrebno preučiti sedanje gospodarsko in finančno stanje podjetja Olympic Airways Services in podjetja Olympic Airlines.

(125) S tem namenom je Komisija vključila storitve neodvisnega strokovnjaka (podjetja Moore Stephens) za izvedbo študije financiranja in poslovanja obeh podjetij, da bi opredelila, kaj se je zgodilo od Odločbe Komisije iz leta 2005.

(126) Strokovnjaki podjetja Moore Stephens (v nadaljnjem besedilu: strokovnjaki) so izvedli študijo v Atenah med 1. in 15. julijem 2008. Pri izvajanju te študije so jim pomagale helenske oblasti, podjetji Olympic Airways Services in Olympic Airlines in njuni svetovalci.

6.1 V zvezi z dolgovi podjetja Olympic Airways Services za davke in socialne prispevke

(127) V zvezi z odlogom plačila davkov (vključno z dodatnimi obremenitvami in kaznimi) so strokovnjaki Moore Stephens ugotovili (na podlagi ocene skupnih obveznosti, ki jo je poslala davčna uprava 17. junija 2008), da znaša znesek, ki ga dolguje podjetje Olympic Airways Services, […]* milijonov EUR. Saldo z dne 31. maja 2008 predstavlja kumulativni saldo na ta dan, ki, razen kadar je navedeno drugače, vključuje zneske, ki so nastali pred 31. decembrom 2004. Ta obveznost je bila ugotovljena po upoštevanju […]* milijonov EUR na podlagi arbitražnih odločb, tj. ([…]* milijonov (EUR – […]* milijonov EUR). Obveznost vključuje:

— neporavnan davek od dohodka pravnih oseb, DDV, kolkovino, pri viru odtegnjeni davek ([1]) in dajatve potnikov za razvoj letališč (Spatosimo),

— stroške letališkega parkiranja in servisiranja za letališča, razen za AIA,

— odplačila posojila ABN, ki jih je izvedla država Grčija v korist Olympic Airways Services.

(128) Moore Stephens omenja, da je bil ta znesek predmet sodne pritožbe podjetja Olympic Airways Services. Sodišče je izdalo sklep o odložitvi dolga do izdaje končne odločitve sodišča. Odlog temelji na splošnem pravnem okviru za zahteve za začasno olajšavo, ki jih lahko uveljavlja vsak posameznik ali podjetje v sodnem postopku z državo Grčijo. Znesek, pobotan na podlagi arbitražne odločbe, je predstavljal tisti del skupnega salda, ki ga podjetje Olympic Airways Services ni izpodbijalo.

(129) Dodatne obremenitve, vključene v znesek […]* milijonov EUR, se nanašajo na obdobje do junija 2008.

(130) Tekoči pri viru odtegnjeni davki (v glavnem dohodnina zaposlenih) za obdobje od maja 2007 do maja 2008 znašajo okrog […]* milijonov EUR, tekoči pri viru odtegnjeni davki (dohodnina

([1]) Vsebuje pri viru odtegnjeni davek, razen tistega, ki se plača za obdobja, določena v preglednici v nadaljevanju

▼B

zaposlenih) v zvezi z osebjem, premeščenim na Olympic Aviation za obdobje od decembra 2006 do maja 2008), pa znašajo okrog […]* milijonov EUR.

(131) Kar zadeva odlog prispevkov za socialno varnost, znašajo ti okrog […]* milijonov EUR za obdobje do oktobra 2006, ob upoštevanju plačila […]* milijonov EUR države Grčije v septembru 2007 iz finančnih sredstev, prejetih na podlagi arbitražnih odločb. Znesek […]* milijonov EUR (vključno z dodatnimi obremenitvami in kaznimi) je preostanek (julija 2008), ki ga mora plačati podjetje Olympic Airways Services s prihodnjimi obroki v skladu s splošnim okvirom Zakona 3518/2006. Uprava za socialno zavarovanje (IKA) je od podjetja Olympic Airways Services prejela depozit v višini […]* milijonov EUR.

(132) […]*.

(133) […]*.

(134) Ugotovljeni so bili tudi dodatni dolgovi iz naslova socialnih prispevkov za obdobje od novembra 2006 do maja 2008 v višini […]* za Olympic Airways Services in […]* milijonov EUR za osebe, premeščene v podjetje Olympic Aviation.

(135) Ne glede na vse navedeno Komisija ugotavlja, da je podjetje Olympic Airways Services od IKA prejelo potrdilo, da njegove obveznosti niso zapadle. Ugotovitve strokovnjakov podjetja Moore Stephens se lahko povzamejo na naslednji način:

(v milijonih EUR)

	Saldo
Ocena skupnih obveznosti, ki jo je predložila davčna uprava 17. junija 2008 (odložene)	[…]*
Tekoči pri viru odtegnjeni davek maj 2007 – maj 2008 (v glavnem dohodnina zaposlenih)	[…]*
Tekoči pri viru odtegnjeni davek december 2006 – maj 2008 (Olympic Aviation)	[…]*
Dolg prispevkov za socialno zavarovanje do oktobra 2006	[…]*
Dolgovi prispevkov za socialno zavarovanje november 2006 – maj 2008	[…]*
Dolgovi prispevkov za socialno zavarovanje november 2006 – maj 2008 (Olympic Aviation)	[…]*
Dolgovi Olympic Airways Services do države junija 2008 (razen odloženih dolgov)	[…]*
Skupni dolgovi Olympic Airways Services do države junija 2008	[…]*

(136) Strokovnjaki Moore Stephens ob upoštevanju, da se je podjetje Olympic Airways Services za delno izpolnitev svojih davčnih obveznosti in obveznosti iz socialnega zavarovanja (plačilo […]* milijonov EUR davčni upravi in […]* milijonov EUR Upravi za socialno zavarovanje (IKA)) oprlo na okrog […]*

▼B

arbitražnih odločb, ugotavljajo, da če bi Komisija sklenila, da je stalna strpnost države do podjetja Olympic Airways Services od leta 2005 predstavljala državno pomoč, potem podjetje Olympic Airways Services na podlagi svojih sedanjih poslovnih rezultatov in finančnega stanja ne bi moglo odplačati te državne pomoči.

6.2 **V zvezi z domnevno državno pomočjo podjetju Olympic Airlines**

6.2.1 *Državna pomoč prek podnajemov zrakoplovov*

(137) Strokovnjaki Moore Stephens so ugotovili, da je znesek […]* milijonov EUR zapadel v plačilo državi Grčiji v zvezi z najemi zrakoplovov, strokovnjaki Moore Stephens ugotavljajo, da je zadevni znesek dne 31. maja 2005 znašal […]* EUR, kar pomeni, da je v obdobju, ki ga zajema sedanja odločba, podjetje Olympic Airlines ustvarilo dolg […]* milijonov EUR do države za najeme zrakoplovov. Znesek, ki ga je treba plačati, znaša približno […]* milijonov EUR na mesec za […]* in […]* milijonov EUR na mesec za rezerve za vzdrževanje. V obdobju 36 mesecev je bilo plačanih približno […]* milijonov EUR, kar predstavlja okrog 6 mesečnih plačil. V letih 2007 in 2008 ni bilo plačano nič.

6.2.2 *Državna pomoč prek dolgov podjetja Olympic Airlines za davke in socialno zavarovanje*

(138) Zapadli znesek za dajatve potnikov za razvoj letališč (Spatosimo), kakor ga je ocenila davčna uprava, je […]* milijonov EUR. Skupni znesek za plačilo z dne 31. maja 2008 je bil […]* milijonov EUR. Od tega je treba znesek […]* milijonov EUR plačevati v mesečnih obrokih do leta 2012 in se ne šteje kot zapadel. Od preostalega salda […]* milijonov EUR je znesek […]* milijonov EUR predmet sodne pritožbe podjetja Olympic Airlines. Sodišče je izdalo sklep o odložitvi tega dela dolga do izdaje končne odločitve sodišča.

(139) Strokovnjaki Moore Stephens so ugotovili znesek […]* EUR, ki je zapadel v plačilo podjetjema Olympic Airways Services in Olympic Aviation za storitve, prejete na podlagi različnih pogodb za delo na tleh in vzdrževalne storitve.

(140) Ugotovili so tudi dodatni znesek […]* milijonov EUR za pristajalne takse in parkirnine, ki ga je treba plačati grški Upravi za civilno letalstvo.

(v milijonih EUR)

		Saldo
Zapadli znesek za najeme zrakoplovov	[…]*	[…]*
Zapadle najemnine	[…]*	[…]*
Zapadla rezerva za vzdrževanje	[…]*	[…]*
Obresti za najemnine in rezervo za vzdrževanje	[…]*	[…]*
Razlika med najemi in podnajemi	[…]*	[…]*
Spatosimo (dajatve potnikov za razvoj letališč – skupaj zapadlo 98 milijonov EUR, od tega je 59,9 milijonov EUR predmet sodnega odloga)	[…]*	[…]*
Zapadli zneski drugim podjetjem	[…]*	[…]*
Olympic Airways Services	[…]*	[…]*
Olympic Aviation	[…]*	[…]*
Pristajalne takse in parkirnine (razen za AIA)	[…]*	[…]*

▼B

(v milijonih EUR)

		Saldo
Dolgovi Olympic Airways do države junija 2008 (razen odloženih dolgov)	[…]*	[…]*
Skupni ocenjeni dolgovi Olympic Airways do države junija 2008	[…]*	[…]*

6.3 **V zvezi s posebno zaščito pred upniki**

(141) Strokovnjaki Moore Stephens so potrdili, da je bila posebna zaščita pred upniki s čl. 21 Zakona 3607/2007 podaljšana do 31. oktobra 2008.

7. **OCENA POMOČI**

7.1 **Pravna podlaga za oceno pomoči**

(142) Na podlagi člena 87(11) Pogodbe ES je „vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti nekaterim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.“

(143) Pojem državne pomoči zajema vsako neposredno ali posredno dodeljeno prednost, ki se financira iz državnih sredstev in ki jo dodeli država sama ali kateri koli posredniški organ, ki deluje na podlagi svojih pooblastil.

(144) Merila iz člena 87(1) Pogodbe ES so kumulativna. Za določitev, ali priglašeni ukrepi pomenijo državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, morajo biti torej izpolnjeni vsi naslednji pogoji. In sicer za finančno podporo velja, da:

— jo je dodelila država ali je bila dodeljena iz državnih sredstev,

— daje prednost nekaterim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga,

— izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco in

— prizadene trgovino med državami članicami.

(145) Sedanja odločba se nanaša samo na pomoč, dodeljeno od obdobja, ki ga upošteva Odločba iz leta 2005.

7.2 **Obstoj državne pomoči**

(146) Komisija je izvedla podrobno in poglobljeno analizo pripomb, prejetih v teku začetka postopka, in ugotovitev Grčije ter strokovne študije, ki je obravnavala računovodske izkaze in poslovanje Olympic Airways Services in Olympic Airlines. S tem v zvezi se je odločila izdelati svojo oceno obstoja pomoči v zvezi s tremi glavnimi postavkami:

— Morebitna državna pomoč podjetju Olympic Airways Services zaradi odloga plačila dolgov za davke in socialne prispevke od decembra 2004 ([1]).

([1]) Glej opombo 5.

▼B

— Morebitna državna pomoč podjetju Olympic Airlines zaradi najemnin za zrakoplove in neizterjave njegovih neporavnanih dolgov (vključno z davki in socialnimi prispevki) od maja 2005 ([1]).

— Morebitna državna pomoč za podjetji Olympic Airways Services in Olympic Airlines zaradi posebne zaščite pred upniki.

7.2.1 *Državna pomoč podjetju Olympic Airways Services zaradi odloga plačila dolgov*

(147) Kakor je navedel strokovnjak Komisije, je podjetje Olympic Airways Services od datuma sprejema Odločbe iz leta 2005 odlagalo plačila zneskov, ki jih je dolgovalo državi in njegove davčne obveznosti in obveznosti za socialno varnost do države so se povečale.

(148) Težavno in vse slabše stanje podjetja Olympic Airways Services glede davkov in socialnih prispevkov je bilo opisano prej. Davčne obveznosti in obveznosti za socialno varstvo podjetja Olympic Airways Services, kakor jih je upoštevala Odločba iz leta 2005, so bile že takrat velike, znašale so 627 milijonov EUR, kar je bilo ugotovljeno na podlagi ocene neplačanih davkov v višini 431 milijonov EUR in dodatnih 196 milijonov EUR neplačanih prispevkov za IKA.

(149) V zvezi z njegovimi davčnimi obveznostmi in kljub „izravnalnemu“ plačilu […]* milijonov EUR, opravljenemu na podlagi arbitražnih odločb, je ocenjena skupna davčna obveznost iz junija 2008, kakor je navedeno v preglednici za zgornjim odstavkom 135, zdaj ocenjena kot velikostnega razreda […]* milijonov EUR. To odložitev plačila davka v znesku najmanj […]* milijonov EUR je mogoče pripisati državi.

(150) Podjetje Olympic Airways Services trdi, da je znesek […]* milijonov EUR v zvezi z davčnimi dolgovi začasno odložen, kar pomeni, da je podjetje „na tekočem z davkom“, to pa ne upošteva dejstva, da čeprav je morda del njegovega davčnega dolga do države odložen, tak odlog ne pomeni vprašljivosti zneska. Čeprav lahko grško sodišče prilagodi ta znesek navzdol, Komisija ugotavlja, da se velikostni razred višine zneska, ki ga podjetje Olympic Airways Services dolguje državi v okviru davkov, ne bo bistveno spremenil. Ne glede na to mnenje lahko Komisija ugotovi, da je znesek, ki ga podjetje Olympic Airways Services dolguje državi v zvezi s svojimi davčnimi obveznostmi, v velikostnem razredu […]* milijonov EUR.

(151) V zvezi z naraščajočimi davčnimi obveznostmi podjetja Olympic Airways Services je država sama prek davčne uprave tista, ki dopušča stalno odlaganje in neplačevanje različnih davkov in dajatev, ki jih dolguje podjetje Olympic Airways Services.

(152) V zvezi s socialnimi prispevki je stanje podobno. Dolgovi za socialne prispevke, ugotovljeni v Odločbi iz leta 2005, ki so znašali **[…]*,** so se zdaj povečali na […]* milijonov EUR,

([1]) Glej opombo 6.

▼B

kakor navaja preglednica za členom 135 zgoraj, ne glede na plačilo enkratnega zneska v višini […]* milijonov EUR iz arbitražnih odločb dne 27. septembra 2007.

(153) Organ IKA, zadolžen za pobiranje teh socialnih prispevkov, je javni organ, ustanovljen z grško zakonodajo ([1]), ki je pod državnim nadzorom odgovoren za upravljanje sistema socialnega zavarovanja in pobiranje obveznega socialnega prispevka. Ima pravico ([2]), ne pa obveznosti, sklepati dogovore o poravnavah za pozna plačila dolgov. Nenehno naraščajoča obveznost podjetja Olympic Airways Services do države v zvezi s socialnimi prispevki se zato lahko jasno pripiše državi.

(154) Davčna sredstva in sredstva socialnega zavarovanja so državni viri, zato odlaganje njihovih plačil vključuje prenos državnih sredstev.

(155) To odlaganje plačila dodeljuje podjetju Olympic Airways Services prednost. Strpnost države odloži plačilo dajatev, ki bi jih podjetje moralo normalno pravočasno plačati, kar mu zagotovi vir obratnega kapitala. Podjetje Olympic Airways Services ustvarja izgubo in je kronično zadolženo, zato se tak odlog ne more šteti za normalno ali običajno obnašanje upnika v tržnem gospodarstvu; je sistematično in ob upoštevanju nevarnega finančnega stanja podjetja Olympic Airways Services, kakor ga je prikazal strokovnjak Komisije, ni realne možnosti, da bi lahko podjetje Olympic Airways Services kadar koli v prihodnosti vrnilo te zneske državi. Odlaganje plačila vpliva na trgovino med državami članicami in izkrivlja konkurenco, ker so zadevna tržišča v celoti liberalizirana.

(156) Komisija mora zato ugotoviti, da se strpnost države do neplačanih in naraščajočih davčnih obveznosti in obveznosti v zvezi s socialnimi prispevki podjetja Olympic Airways Services šteje za državno pomoč podjetju Olympic Airways Services v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. Ker se ta pomoč ni nikoli priglasila Komisiji, je nezakonita.

7.2.2 *Državna pomoč podjetju Olympic Airlines zaradi odloga plačila dolgov*

(157) Kakor je ugotovil strokovnjak Komisije, je podjetje Olympic Airlines od obdobja, ki ga obravnava Odločba iz leta 2005, izgubljalo denar in kopičilo dodatne dolgove do države.

(158) V zvezi z najemom štirih zrakoplovov A340 so v obdobju, ki ga obravnava sedanja preiskava, dolgovi podjetja Olympic Airlines do države dosegli […]* milijonov EUR, saldo tega zneska je na dan 31. maja 2005 znašal […]* EUR. To pomeni, da je podjetje Olympic Airlines v obdobju, ki ga obravnava ta odločba, ustvarilo dolg do države v znesku […]* milijonov EUR zaradi neplačanih najemnin za zrakoplove.

([1]) Zakon 1846/1951, člen 11.
([2]) Zakon 2676/1999.

▼B

(159) Vendar po mnenju Komisije ta znesek ne odraža v celoti zneskov, ki jih je podjetje Olympic Airlines dolgovalo državi v zvezi s temi najemi zrakoplovov. Kakor je navedeno v Odločbi iz leta 2005, je država po svojem prevzemu osnovnihnajemov od podjetja Olympic Airways plačevala ceno med […]* EUR in […]* EUR na mesec v zvezi z vsakim od teh zrakoplovov. Kakor je prikazal strokovnjak Komisije, pa je podjetje Olympic Airlines plačevalo med […]* USD in […]* USD. S sprejemom takega nižjega zneska država „sprejme“ svojo izgubo, ki znaša nekje med […]*EUR in […]* EUR na mesec za vsak zrakoplov – kar pomeni nadaljnjo državno pomoč v višini od najmanj 36 milijonov EUR do 50,4 milijonov EUR.

(160) V zvezi z dajatvijo potnikov za razvoj letališč (Spatosimo) znaša znesek, ki ga podjetje zdaj dolguje državi, […]* milijonov EUR. Podjetje Olympic Airlines trdi, da ne dolguje tega zneska v celoti, ker je sodnik začasno odložil plačilo okrog […]* milijonov EUR od tega zneska do končne odločitve sodišča. V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da tak začasni odlog ne odstranjuje dolga, temveč le odloži njegovo plačilo. V zvezi s tem lahko Komisija ugotovi, da je maja 2008 vsota, ki jo podjetje Olympic Airlines dolguje zaradi neplačanega Spatosimo, znašala nekje med 38 milijonov EUR in 98 milijonov EUR.

(161) Podjetje Olympic Airlines dolguje vsoto 86,3 milijone EUR dvema povezanima podjetjema, to sta Olympic Airways Services in Olympic Aviation. Dne 31. maja 2005 je znesek, ki ga je podjetje Olympic Airlines dolgovalo tema podjetjema, znašal 2,6 milijonov EUR, ta znesek je v naslednjih treh letih močno narasel, tako da so se dolgovi v obdobju, ki se preiskuje na podlagi sedanje odločbe, povečali za 83,7 milijonov EUR. Podjetje dolguje dodatni znesek v višini 4,5 milijonov EUR za pristajalne takse in parkirnine na letališčih, razen na AIA, ki se plača Helenski upravi za civilno letalstvo (Hellenic Civil Aviation Authority); podjetje Olympic Airlines trdi, da ta znesek ni zapadel, ker je sodnik odložil njegovo plačilo do končne odločitve sodišča. Komisija ponovno ugotavlja, da tak začasni odlog ne odstranjuje dolga, temveč le odloži njegovo plačilo.

(162) Vsi zgoraj opisani odlogi, ki se nanašajo na 326 milijonov EUR, kakor je navedeno v preglednici za členom 140 zgoraj, vključujejo državna sredstva, saj se nanašajo na dolgove, dolžne državi, državnim organom (Hellenic Civil Aviation Authority) ali podjetjem v državni lasti (Olympic Airways Services in Olympic Aviation).

(163) V zvezi s pripisljivostjo odloga, ki ga prikazujeta podjetji Olympic Airways Services in Olympic Aviation do podjetja Olympic Airlines, državi, Komisija ugotavlja, da se o pripisljivosti ukrepa, ki ga uvede javno podjetje, državi, lahko sklepa na podlagi niza kazalcev, ki izhajajo iz okoliščin zadeve, in okvira, v katerem se ukrep uvede.

(164) V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da je država imela 100 % delnic vseh treh podjetij. Razen tega je vse uprave in odbore teh podjetij imenovala država. V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da so bila podjetja v vseh bistvenih obdobjih pod nadzorom države. Grčija je lahko neposredno in posredno (kot največji

▼B

upnik podjetij Olympic Airways Services in Olympic Airlines) uveljavljala prevladujoč vpliv nad vsemi temi podjetji. Končno, ta odlog obstaja sočasno z odlogom same države in javnih organov. Zato odločitve podjetij Olympic Airways Services in Olympic Aviation o podaljšanju posojila podjetju Olympic Airlines in dopustitvi, da se dolg poveča na 86,3 milijone EUR, niso bile dejanja neodvisnih podjetij in se lahko pripišejo državi.

(165) To odlaganje plačil vključuje tudi prednost za podjetje Olympic Airlines, ker ga razrešuje obveznosti, ki bi jih sicer moralo prenašati.

(166) Težko finančno stanje podjetja Olympic Airlines je že bilo podrobno prikazano. V letu 2004 je podjetje prikazalo izgubo v višini 87,1 milijonov EUR, pri čemer je vsako naslednje leto izgubljalo vedno več denarja in leta 2007 so njegove izgube znašale […]* milijonov EUR. Dejavnost podjetja Olympic Airlines je zelo ciklična, kar dokazuje negativni denarni tok v mesecih od oktobra do marca, ki se izravna s pozitivnim denarnim tokom v mesecih od aprila do septembra. Ta cikel se ponavlja z vsako leto večjimi izgubami. Neto pritoki v poletnih mesecih nikoli popolnoma ne izravnajo neto odtokov v zimskih mesecih, tako da podjetje skupno izgublja vse več denarja. Obstaja lahko samo zaradi velikodušnosti države. Še zdaleč ni jasno, ali bi podjetje, kakor je zdaj sestavljeno, lahko sploh kdaj imelo pozitivni denarni tok. Zato je očitno, da to odlaganje plačil ne more odražati normalnega obnašanja upnika v tržnem gospodarstvu, je sistematično in ob upoštevanju težkega finančnega stanja podjetja Olympic Airlines je malo možnosti, da bodo ti dolgovi kdaj plačani.

(167) Komisija ugotavlja tudi, da vključeni ukrepi negativno vplivajo na meddržavno trgovino in izkrivljajo ali bi lahko izkrivljali konkurenco na tem tržišču, ker vključujejo letalskega prevoznika iz Skupnosti. Komisija zato ugotavlja, da stalno odlaganje plačila davkov in drugih poslovnih obveznosti podjetja Olympic Airlines, ki ga omogočajo država, državni organi in podjetja v državni lasti, pomeni državno pomoč podjetju Olympic Airlines za namene iz člena 87(1) Pogodbe ES. Ker se ta pomoč ni nikoli priglasila Komisiji, je nezakonita.

7.2.3 *Državna pomoč zaradi posebne zaščite pred upniki*

(168) V skladu s stalno sodno prakso pojem pomoči zajema prednosti, ki jih dodelijo javni organi, ki v različnih oblikah razbremenijo stroške, ki običajno bremenijo proračun podjetja. ([1]) Pokazalo se je, da se je podjetjema Olympic Airways Services in Olympic

([1]) Glejte med drugim razsodbe v Zadevi 30/59 *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg* proti *Visoki oblasti* [1961] ECR 1, Zadevi C-387/92 *Banco Exterior de España* [1994] ECR I-877, odstavek 13, Zadevi-241/94 *Francija* proti *Komisiji* [1996] ECR I-4551, odstavek 34, in Zadevi C-256/97 *DM Transport* [1999] ECR I-3913, odstavek 19).

▼B

Airlines dodelila znatna prednost zaradi posebne in edinstvene zaščite pred upniki, ki jo je omogočila država s posebej sprejetim zakonom, s katerim se je preložila izvršba vsake sodbe vsakega zasebnega upnika proti temu podjetju.

(169) V tej zadevi se je posebna zaščita pred upniki nanašala samo na Olympic Airways Services in Olympic Airlines, to je zato selektiven in poseben ukrep v smislu člena 87(1).

(170) Stalna sodna praksa je, da je pojem pomoči širši od pojma subvencije, ker ne zajema samo pozitivnih koristi, kot so same subvencije, ampak tudi ukrepe, ki v različnih oblikah razbremenijo stroške, ki so običajno vključeni v proračun podjetja, in niso subvencije v ožjem pomenu besede, vendar imajo podobno naravo in enake učinke ([1]).

(171) Izraz „pomoč“ v smislu člena 87(1) Pogodbe ES nujno vključuje prednosti, ki se neposredno ali posredno dodelijo na podlagi državnih sredstev ali predstavljajo dodatno breme za državo ali organe, ki jih država določi ali ustanovi za ta namen ([2]).

(172) Po analogiji s tem, kar je sodišče odločilo v *Ecotrade* ([3]) v zvezi s členom 4c Pogodbe o ustanovitvi evropske skupnosti za premog in jeklo, lahko več značilnosti posebne zaščite pred upniki omogoči vzpostavitev obstoja pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

(173) Prvič, očitno je, da se posebna zaščita pred upniki nanaša samo na podjetji Olympic Airways Services in Olympic Airlines, obe sta podjetji v lasti države, ki imata posebej velike dolgove do nekaterih, v glavnem javnih upnikov. Kakor je že bilo prikazano v tej odločbi, podjetje Olympic Airlines dolguje okrog 86,3 milijonov EUR podjetju Olympic Airways Services za neplačane storitve.

(174) Nesporno je tudi, da postavlja posebna zaščita pred upniki podjetji Olympic Airways Services in Olympic Airlines v ugodnejši položaj od drugih, ker jima dovoljuje, da še naprej opravljata tržne dejavnosti v okoliščinah, v katerih jima ob upoštevanju splošnih zakonsko predpisanih pravil o insolventnosti to ne bi bilo dovoljeno, ker je v skladu s temi pravili zaščita interesov upnikov odločilni dejavnik. Dejstvo, da lahko ti podjetji nadaljujeta svojo dejavnost, pomeni dodatno breme za javne oblasti, ker so organi v državni lasti med glavnimi upniki podjetja v težavah, še toliko bolj, ker podjetje po definiciji dolguje dolgove znatne vrednosti. Dejansko je glede na zaskrbljujoče finančno stanje podjetij Olympic in posebno zaščito pred upniki zelo verjetno, da podjetja v zasebni lasti ne bodo želela poslovati s podjetjem Olympic Airlines ali podjetjem Olympic Airways Services po običajnih komercialnih pogojih, ker ni realistične možnosti za

([1]) Zadeva C-387/92 *Banco Exterior de Espana* proti *Ayuntamiento de Valencia* [1994] ECR I-877, odstavek 13; Zadeva C-200/97, *Ecotrade Srl* proti *Altiforni e Ferriere di Servola SpA*, [1998] ECR I-07907, odstavek 34).

([2]) Združene zadeve C-52/97 do C-54/97 *Viscido and Others* proti *Ente Poste Italiane* [1998] ECR I-2629, odstavek 13

([3]) Zadeva C-200/97, glejte opombo pod črto 40.

▼B

izterjavo dolžnih zneskov. Razen tega bodo zaradi velikih dolgov do upnikov v javni lasti (glejte uvodno izjavo 139) podjetja v državni lasti izgubila sredstva zaradi posebne zaščite pred upniki in ob upoštevanju, da je lahko stalna državna pomoč podjetjema Olympic Airlines in Olympic Airways Services le posledica dejavnikov nacionalne industrijske politike, ne pa ravnanja upnika na trgu, ki hoče izterjati dolžne zneske, Komisija lahko ugotovi, da so vključena državna sredstva in da se ukrep lahko pripiše državi.

(175) V skladu s prej omenjenim je treba ugotoviti, da je treba uporabo sistema posebne zaščite pred upniki take vrste, kakršen je prisoten v tej zadevi, ki odstopa „od splošnih zakonsko predpisanih pravil o insolventnosti“, za podjetje, obravnavati kot zagotavljanje dodelitve državne pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, kadar se ugotovi,

— da je bilo podjetju v okoliščinah, v katerih mu ob upoštevanju splošnih zakonsko predpisanih pravil o insolventnosti ne bi bilo dovoljeno opravljati tržne dejavnosti, dovoljeno, da jo še naprej opravlja, ali

— da je podjetje dejansko uživalo opustitev javnih dolgov, v celoti ali deloma, ki jih drugo insolventno podjetje ob upoštevanju splošno zakonsko predpisanih pravil o insolventnosti ne bi moglo zahtevati ([1]).

(176) V tej zadevi Komisija v zvezi s posebno in edinstveno zaščito pred upniki, ki se je nudila podjetjema Olympic Airways Services in Olympic Airlines, ugotavlja, da sta izpolnjeni obe zgornji merili. Zadevnima podjetjema je bilo v okoliščinah, v katerih jima ob upoštevanju splošnih zakonsko predpisanih pravil o insolventnosti ne bi bilo dovoljeno opravljati tržne dejavnosti, dovoljeno, da jo še naprej opravljata. Razen tega sta zadevni podjetji, kot je prikazano povsod v tej odločbi, uživali od države več prednosti, ki jih drugo insolventno podjetje ob upoštevanju splošnih zakonsko predpisanih pravil o insolventnosti ne bi moglo zahtevati.

(177) Zadevni ukrepi negativno vplivajo na trgovanje med državami članicami, ker zadevajo podjetja, ki delujejo na liberaliziranem trgu. Zato tudi izkrivljajo ali bi lahko izkrivljali konkurenco na tem trgu, ker se osredotočajo na določena podjetja, ki konkurirajo z drugimi subjekti v Skupnosti.

(178) V teh okoliščinah, ob upoštevanju posebne zaščite pred upniki, zagotovljene podjetjema Olympic Airways Services in Olympic Airlines, Komisija ugotavlja, da gre za državno pomoč. Ker se ta pomoč ni nikoli priglasila Komisiji, je nezakonita.

([1]) Zadeva C-295/97 Rinaldo Piaggio (odstavek 43 zadeve)

▼B

7.3 **Združljivost pomoči**

7.3.1 *Združljivost pomoči, dodeljene podjetju Olympic Airlines prek plačevanja najema zrakoplovov, odloga dolgov in posebne zaščite pred upniki*

(179) Po ugotovitvi, da je podjetje Olympic Airlines od leta 2005 prejemalo državno pomoč, mora Komisija preučiti ukrepe v korist tega podjetja v skladu s členom 87(2) in (3) Pogodbe ES, ki omogočajo izjeme od splošnega pravila o nezdružljivosti iz člena 87(1).

(180) Izjeme v členu 87(2) Pogodbe ES se v tej zadevi ne uporabljajo, saj pomoč ni niti socialne narave niti ni bila dodeljena posameznemu porabniku ali za odpravljanje škode, nastale zaradi naravne nesreče ali drugih izjemnih dogodkov; prav tako pomoč ni bila dodeljena za gospodarstvo določenih območij Zvezne republike Nemčije, prizadetih zaradi delitve Nemčije.

(181) Nadaljnje izjeme k splošni prepovedi državne pomoči določa člen 87(3). Izjeme v členih 87(3)(b) in 87(3)(d) se v tej zadevi ne uporabljajo, ker pomoč ne spodbuja izvajanja pomembnega projekta, ki je skupnega evropskega interesa, ali odpravljanja resne motnje v gospodarstvu države članice, niti ni namenjena pospeševanju kulture ali ohranjanju dediščine.

(182) Člen 87(3)(a) in (c) Pogodbe vsebuje odstopanje v zvezi s pomočjo, namenjeno za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika. Grčija je regija, ki v popolnoma sodi v področje uporabe člena 87(3)(a). Vendar pa pomoč ne izpolnjuje meril veljavne „Smernice o državni regionalni pomoči“ ([1]).

(183) V zvezi z odstopanjem, navedenim v členu 87(3)(c) Pogodbe glede pomoči za pospeševanje razvoja nekaterih gospodarskih dejavnosti, kadar taka pomoč nima negativnih učinkov na pogoje trgovanja do obsega, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom, bo Komisija morala preučiti, ali se lahko ta določba uporabi za sedanje stanje. Pri tem preučevanju mora Komisija upoštevati veljavne smernice v zvezi z letalskim sektorjem ([2]).

(184) V tem okviru je očitno, da v tej zadevi ni izpolnjena nobena določba smernic. Očitno je tudi, da pomoč ni namenjena nadomestilu za obveznosti javnih služb (PSO) v smislu člena 86(2) Pogodbe ES in da je zato nezdružljiva s skupnim trgom.

([1]) Za obdobje 2000–2006, UL C 74, 10.3.1998 str. 9, za obdobje 2007–2013, UL C 54, 4.3.2006, str. 13.

([2]) „Uporaba členov 92 in 93 Pogodbe ES in člena 61 Sporazuma o EGP za državne pomoči v letalskem sektorju“ (UL C 350, 10.12.1994, str. 5) in „Smernice Skupnosti o financiranju letališč in zagonski državni pomoči letalskim družbam z odhodi z regionalnih letališč“ (UL C 312, 9.12.2005 str. 1)

▼B

7.3.2 *Združljivost pomoči, dodeljene podjetju Olympic Airways Services z odlogom dolgov in posebno zaščito pred upniki*

(185) Po ugotovitvi, da je tudi podjetje Olympic Airways Services pridobilo nezakonito državno pomoč, mora Komisija preučiti ukrep v skladu s členom 87(2) in (3) Pogodbe ES, ki omogoča izjeme od splošnega pravila o nezdružljivosti iz člena 87(1).

(186) Izjeme v členu 87(2) Pogodbe ES se v tej zadevi ne uporabljajo, saj pomoč ni niti socialne narave niti ni bila dodeljena posameznemu porabniku ali za odpravljanje škode, nastale zaradi naravne nesreče ali drugih izjemnih dogodkov; prav tako pomoč ni bila dodeljena za gospodarstvo določenih območij Zvezne republike Nemčije, prizadetih zaradi delitve Nemčije.

(187) Nadaljnje izjeme k splošni prepovedi državne pomoči določa člen 87(3). Izjeme v členih 87(3)(b) in 87(3)(d) se v tej zadevi ne uporabljajo, ker pomoč ne spodbuja izvajanja pomembnega projekta, ki je skupnega evropskega interesa, ali odpravljanja resne motnje v gospodarstvu države članice, niti ni namenjena pospeševanju kulture ali ohranjanju dediščine.

(188) Člen 87(3)(a) Pogodbe ES vsebuje odstopanje v zvezi s pomočjo, namenjeno za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika. Vendar pa pomoč ne izpolnjuje meril veljavne „Smernice o državni regionalni pomoči“.

(189) V zvezi z odstopanjem, navedenim v členu 87(3)(c) Pogodbe ES glede pomoči za pospeševanje razvoja nekaterih gospodarskih dejavnosti, kadar taka pomoč nima negativnih učinkov na pogoje trgovanja do obsega, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom, bo Komisija morala preučiti, ali se lahko ta določba uporabi za sedanje stanje. Pri tem preučevanju mora Komisija upoštevati veljavne smernice v zvezi z letalskim sektorjem ([1]).

(190) V tem okviru je očitno, da v tej zadevi ni izpolnjena nobena določba smernic. Očitno je tudi, da pomoč ni namenjena nadomestilu za obveznosti javnih služb v smislu člena 86(2) Pogodbe ES in da je zato nezdružljiva s skupnim trgom.

(191) V skladu s tem Komisija ugotavlja, da je Grčija dodelila nezdružljivo državno pomoč podjetju Olympic Airways Services s svojo strpnostjo do poznega plačevanja in neplačevanja davkov in socialnih prispevkov ter s posebno zaščito pred upniki, ki jo je zagotovila temu podjetju –

([1]) Glej opombo 45.

▼B

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

1. Nenehna strpnost države Grčije do podjetja Olympic Airways Services v zvezi z njegovimi dolgovi za davčne obveznosti in socialne prispevke do države, katerih višina je ocenjena na najmanj 590,4 milijonov EUR, pomeni nezakonito državno pomoč podjetju Olympic Airways Services, ki je nezdružljiva s Pogodbo ES.

2. Nenehna strpnost države Grčije do podjetja Olympic Airlines v zvezi z najemi zrakoplovov, ocenjena v višini 137,2 milijonov EUR, zneski, ki jih podjetje dolguje podjetjema Olympic Airways Services in Olympic Aviation v skupni višini 86,3 milijone EUR, dolgovi v višini 4,5 milijonov EUR do Hellenic Civil Aviation Authority in davek Spatosimo v višini najmanj 38,1 milijona EUR pomenijo nezakonito državno pomoč podjetju Olympic Airlines, ki je nezdružljiva s Pogodbo ES.

3. Posebna zaščita pred upniki, dodeljena z grško zakonodajo podjetjema Olympic Airways Services in Olympic Airlines, pomeni nezakonito državno pomoč podjetjema, ki je nezdružljiva s Pogodbo ES

Člen 2

1. Grčija mora od upravičenca izterjati pomoč iz člena 1.

2. Zneski, ki se izterjajo, morajo vsebovati obresti od datuma, ko bili dani na razpolago upravičencem, do dejanskega plačila.

3. Obresti se izračunajo z obrestnoobrestnim računom v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 ([1]), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 271/2008 ([2]).

4. Grčija z dnem sprejetja te odločbe prekliče vsa še neporavnana plačila pomoči iz člena 1.

Člen 3

1. Vračilo pomoči iz člena 1 je takojšnje in učinkovito.

2. Grčija zagotavlja, da bo ta odločba izvedena v štirih mesecih po njeni priglasitvi.

Člen 4

1. Grčija v dveh mesecih po uradnem obvestilu o tej odločbi Komisiji predloži naslednje podatke:

(a) skupni znesek (glavnica in obresti), ki ga mora upravičenec vrniti;

(b) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s to odločbo;

([1]) UL L 140, 30.4.2004, str. 1.
([2]) UL L 82, 25.3.2008, str. 1.

▼B

(c) dokumente, ki dokazujejo, da je bilo prejemniku pomoči naročeno, naj vrne pomoč.

2. Grčija Komisijo sproti obvešča o napredku nacionalnih ukrepov, sprejetih za izvajanje te odločbe, do dokončne izterjave pomoči iz člena 1. Na zahtevo Komisije takoj predloži informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za delovanje v skladu s to odločbo. Zagotovi tudi podrobne podatke o zneskih pomoči in obrestih za vračilo pomoči, ki jih je upravičenec že vrnil.

Člen 5

Grčija takoj prekine vsa nadaljnja plačila pomoči podjetjema Olympic Airways Services in Olympic Airlines.

Člen 6

Ta odločba je naslovljena na Helensko republiko.